

Scan

**ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการดำเนินงานของ
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (พืชสวน) จังหวัดเชียงราย**

นางสาวกิตติภรณ์ กำแพงแก้ว

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**

พ.ศ. 2552

**Opinions of Agricultural Extensionists toward the Operations of Agricultural
Extension and Occupational Development Center (Horticulture)
in Chiang Rai Province**

Miss Kittiporn Kampangkaew

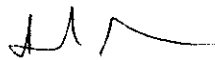
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Agriculture in Agricultural Extension
School of Agricultural Extension and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

2009

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการดำเนินงานของศูนย์
ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (พืชสวน) จังหวัดเชียงราย
ชื่อและนามสกุล นางสาวกิตติภรณ์ กำแพงแก้ว
แขนงวิชา ส่งเสริมการเกษตร
สาขาวิชา ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. จินดา ขลิบทอง
 2. รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2553

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ทศพล เขียวเชิงงาน)

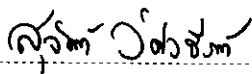
..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. จินดา ขลิบทอง)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (พืชสวน) จังหวัดเชียงราย” ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วย ความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ขลิบทอง รองศาสตราจารย์ บำเพ็ญ เขียวหวาน และคณาจารย์แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาให้ความรู้ ข้อเสนอแนะ ติดตามการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดเสมอมา และตรวจสอบ แก้ไขเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ ชัดเจนในหลายประเด็น และผู้วิจัยยัง ได้รับความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ทศพล เขียวเจิงงาน ซึ่งเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ ได้ให้แนวคิดและคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขอันเป็นประโยชน์ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้

ผู้วิจัยขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกท่านที่ได้กรุณาเสียสละเวลา และให้ความร่วมมือในระหว่างการสัมภาษณ์ รวมทั้งคุณพ่อ คุณแม่ ที่คอยห่วงใยให้กำลังใจ เพื่อน ๆ พี่ ๆ นักศึกษาปริญญาโทแขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร และเจ้าหน้าที่แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ประโยชน์และคุณค่า อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบแด่บิดา มารดา ครูบาอาจารย์ พี่น้องเกษตรกร ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ทั้งนี้หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

กิตติภรณ์ กำแพงแก้ว

กรกฎาคม 2553

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริม
และพัฒนาอาชีพการเกษตร (พืชสวน) จังหวัดเชียงราย

ผู้วิจัย นางสาวกิตติภรณ์ กำแพงแก้ว รหัสนักศึกษา 2519002220 **ปริญญา** เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริม
การเกษตร) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร. จินดา ขลิบทอง (2) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ
เขียวหวาน **ปีการศึกษา** 2552

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่น ๆ
ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (2) ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์
ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม
การเกษตร ที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

วิธีการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในสังกัดสำนักงาน
เกษตรจังหวัดเชียงราย ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านส่งเสริมการเกษตร จำนวน 161 คน โดยไม่มีการสุ่ม
ตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่
ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 67.7 เป็นเพศชาย ร้อยละ 57.1 มีอายุ
มากกว่า 50 ปี และอายุราชการมากกว่า 30 ปี และส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่ง
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร มีรายได้ประจำอยู่ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท/เดือน และไม่มีรายได้พิเศษ
ได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรในระดับมากจากสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือนิตยสาร เพื่อนร่วมงาน และการ
ประชุม/สัมมนา ระยะเวลาที่รู้จักศูนย์ฯ เฉลี่ย 17.80 ปี จำนวนการใช้บริการของศูนย์ฯ น้อยกว่า 1 ครั้ง/ปี เห็น
ด้วยในระดับมากต่อการดำเนินงานของศูนย์ฯ ในทุกประเด็น ส่วนปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มีต่อ
การใช้บริการของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) อยู่ในระดับปานกลาง ใน
เรื่อง ไม่มีโครงการที่จะเข้ามารับบริการจากศูนย์ฯ การไม่ทราบรูปแบบการให้บริการของศูนย์ฯ และการ
ให้บริการจากศูนย์ฯ ไม่ตรงกับภารกิจที่ทำอยู่

ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
การเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) แยกตามภารกิจ ดังนี้ 1) การศึกษา วิจัย และทดสอบ ให้ศูนย์ฯ ทำการวิจัย
ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัด โดยมีแผนงาน/โครงการร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย 2) การผลิต
และขยายพันธุ์พืชสวน ให้ศูนย์ฯ มีการดำเนินงาน โดยเน้นให้เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์พืชสวนพันธุ์ดี 3) การ
ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านพืชสวน ให้ศูนย์ฯ มีการดำเนินงาน โดยเน้นให้เป็นแหล่งเรียนรู้เฉพาะด้านพืช
สวนแบบครบวงจร 4) การบริการ ให้ศูนย์ฯ มีการประสานงานกับสำนักงานเกษตรจังหวัด/เกษตรอำเภอ อย่าง
ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

คำสำคัญ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร การดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
การเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

Thesis title: Opinions of Agricultural Extensionists toward the Operations of Agricultural Extension and Occupational Development Center (Horticulture) in Chiang Rai Province

Researcher: Miss Kittiporn Kampankaew; **ID:** 2519002220;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension); **Thesis advisors:** (1) Dr.Jinda Khlibtong, Associate Professor; (2) Mr.Bumpen Keowan, Associate Professor; **Academic year:** 2009

Abstract

The objectives of this study were (1) to study economic and social fundamental state and other factors of agricultural extensionists in Chiang Rai Province; (2) to study their opinions on the operations of Agricultural Extension and Occupational Development Center (Horticulture) in Chiang Rai Province; And (3) to study their problems and suggestions on the operations of the center.

The population in this study were 161 agricultural extensionists under the provincial office of agriculture in Chiang Rai Province who were assigned to take responsibility for agricultural extension in Chiang Rai Province. There was no random sampling methodology. The data were collected by using an interview form. The statistical methodology used to analyze the data by instant computer programs were frequency, percentage, mean, maximum value, minimum value, and standard deviation.

The findings of this study were as follows: 67.7% of the studied agricultural extensionists were male. 57.1% of them were higher than 50 years old. The duration of their being a government official was more than 30 years. Most of them were educated at bachelor degree level. They had a position as an agricultural extensionist. Their certain salary was 20,001-30,000 Baht/month, with no extra income. They received information about agriculture at much level from printed documents, television broadcasting, their heads, their colleagues, meetings, and seminars. The average duration of their having known the center was 17.80 years. The frequency of their using services of the center was less than 1 time/year. Considering their opinions on the operations of the center, it was found that they agreed with its operations at much level in all aspects. Considering their problems on the operations of the center, it was found that they had problems at medium level in the points that they had no plan to use the services of the center, they had not known its formats of services, and its services did not match its missions.

Their suggestions on the operations of the center according to each of its missions were as follows: 1) In the missions of teaching, researching, and testing, the center should have cooperated with the provincial office of agriculture in researching and setting the operation plans; 2) in the missions of producing and breeding horticultural tribes, the center should have played a role as the center of good horticultural tribes; 3) in the missions of transferring horticultural knowledge and technology, the center should have been the learning center of horticulture in one stop service system; and 4) in the missions of servicing, the center should have cooperated with the provincial and sub-district offices of agriculture in servicing continuously and consistently.

Keywords: Opinions of Agricultural Extensionists, Operations of Agricultural Extension and Occupational Development Center (Horticulture), Chiang Rai Province

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น	6
โครงสร้างและการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร	10
โครงสร้างและการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย (พืชสวน)	21
โครงสร้างและบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	26
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ	42
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	54
ตอนที่ 3 ปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	62
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	64
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	70
สรุปการวิจัย	70
อภิปรายผล	73
ข้อเสนอแนะ	77
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	87
แบบสัมภาษณ์	88
ประวัติผู้วิจัย	98

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	โครงสร้างและอัตรากำลังสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย ปี 2553 29
ตารางที่ 2.2	สรุปการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของสำนักงาน เกษตรอำเภอ 31
ตารางที่ 4.1	สภาพพื้นฐานทางสังคมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 43
ตารางที่ 4.2	สภาพพื้นฐานทางสังคมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ด้านประสิทธิภาพการทำงาน ด้านส่งเสริมการเกษตร 45
ตารางที่ 4.3	สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 47
ตารางที่ 4.4	จำนวนระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรู้จักและใช้บริการของ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) 49
ตารางที่ 4.5	กิจกรรมของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเคย/ต้องการเข้าร่วม 50
ตารางที่ 4.6	แหล่งและระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตรด้านสื่อสารมวลชน 51
ตารางที่ 4.7	แหล่งและระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตรด้านสื่อบุคคล 52
ตารางที่ 4.8	แหล่งและระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตรด้านสื่อกิจกรรม 53
ตารางที่ 4.9	ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ด้านการศึกษวิจัย และพัฒนาด้านวิชาการ 54
ตารางที่ 4.10	ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ด้านการผลิตและขยายพันธุ์พืชสวน 57

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11 ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ด้านการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านพืชสวน.....	58
ตารางที่ 4.12 ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ด้านการบริการ.....	60
ตารางที่ 4.13 ปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มีต่อการให้บริการของ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน).....	62
ตารางที่ 4.14 ลักษณะของเจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ที่พึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตร.....	64
ตารางที่ 4.15 ความสนใจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อหลักสูตรการฝึกอบรม สำหรับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน).....	66

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างของกรมส่งเสริมการเกษตร	13
ภาพที่ 2.2 การบูรณาการเชื่อมโยงการปฏิบัติการ ตามระบบส่งเสริมการเกษตร	17
ภาพที่ 2.3 รูปแบบและวิธีการสนับสนุนการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร	21
ภาพที่ 2.4 พื้นที่รับผิดชอบในการให้บริการตาม บทบาทหน้าที่ของศูนย์ส่งเสริมและ พัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน).....	24
ภาพที่ 2.5 แผนผังองค์กรของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย (พืชสวน).....	25

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม เพราะมีทรัพยากรธรรมชาติอยู่มาก ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพการเกษตร และมีบทบาทสำคัญ ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เพราะนอกจากจะก่อให้เกิดรายได้แล้ว ยังเป็นแหล่งนำเข้าเงินตราต่างประเทศ และการเกษตรยังเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของประชาชนทั้งประเทศ แม้ว่าแนวโน้มของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตรจะมีสัดส่วนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับสาขาอุตสาหกรรมและบริการ ซึ่งในตอนนี้มีสินค้าเกษตรเป็นวัตถุดิบสนับสนุน กระบวนการเกษตรและสหกรณ์จึงได้ยกร่างแผนพัฒนาภาคเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (ปี 2550 - 2554) เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงานของภาคเกษตร ซึ่งจะเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จะชี้นำทิศทางการปรับตัว เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและแก้ไขปัญหาที่ยังคงมีอยู่ในภาคเกษตรและเชื่อมโยงให้เกิดการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

โดยกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาภาคเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10

และนับตั้งแต่ที่กรมส่งเสริมการเกษตรได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นหน่วยงานระดับกรม ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในปี 2510 โดยมีภารกิจหลักคือ “ส่งเสริมการเกษตร” ของประเทศไทยให้รุดหน้าไปตามแนวทางการเกษตรแผนใหม่ การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการเกษตรแก่เกษตรกร เป็นวิธีการหนึ่งที่สำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรของประเทศไทย ซึ่งได้มีการพัฒนาให้เข้ากับแต่ละยุคสมัยมาโดยตลอด

ซึ่งในปัจจุบันได้เน้นกระบวนการเรียนรู้จากการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรและระบบบริหารจัดการให้เอื้อต่อการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่จะมุ่งพัฒนาเกษตรกรให้มีอาชีพ และรายได้ที่มั่นคง สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ที่สำคัญคือ จะต้องพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ซึ่งการดำเนินงานต่าง ๆ เหล่านี้ ผ่านหน่วยงานในระดับต่าง ๆ ของกรมส่งเสริมการเกษตร ตั้งแต่ส่วนกลาง ผ่านไปยังหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ตั้งแต่สำนักส่งเสริมและ

พัฒนาการเกษตรเขตต่างๆ ทั้ง 6 เขต สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ จนกระทั่งถึงหน่วยงานย่อยที่สุดในระดับตำบล คือศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล (คณะทำงานโครงการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรเฉพาะด้าน 2550)

และในระบบการส่งเสริมการเกษตร ยังมีศูนย์ปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในภูมิภาค โดยให้คำปรึกษา สนับสนุนองค์ความรู้ วิชาการ ปัจจัย เครื่องมือ อุปกรณ์และทักษะความชำนาญเฉพาะด้าน ผ่านช่องทาง การประสานงานและบูรณาการ โครงการ / แผนการปฏิบัติงานกับสำนักงานเกษตรจังหวัด ในเวทีสัมมนา National Workshop, Regional Workshop และ Provincial Workshop ทำให้สามารถ บูรณาการ โครงการและงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของสำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อพัฒนาการประกอบอาชีพแก่เกษตรกร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมส่งเสริมการเกษตร 2552: 8) ซึ่งศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) เป็นหนึ่งในศูนย์ปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและตั้งใจศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) โดยเลือกทำการศึกษาเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัด เชียงราย เนื่องจากจังหวัดเชียงรายมีสภาพทางกายภาพเป็นเทือกเขาและพื้นที่ราบสูง ประกอบกับมี แหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อการเกษตรถึง 7 สาย และประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รายได้หลักของจังหวัดเชียงรายจึงมาจากสาขาเกษตร ร้อยละ 33.08 จากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เชียงราย ปี 2551 (ที่มา: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย จากเว็บ <http://www.moc.go.th/opscenter/cr/crweb/Economic%20Conditions.html> เพื่อเป็นข้อมูลให้ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย (พืชสวน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปประกอบการปรับกลยุทธ์การ ปฏิบัติงาน ตามแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานให้เกิดการ บูรณาการ และสนับสนุนการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการเกษตรในภูมิภาค เพื่อพัฒนาการประกอบอาชีพแก่เกษตรกร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตร

2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

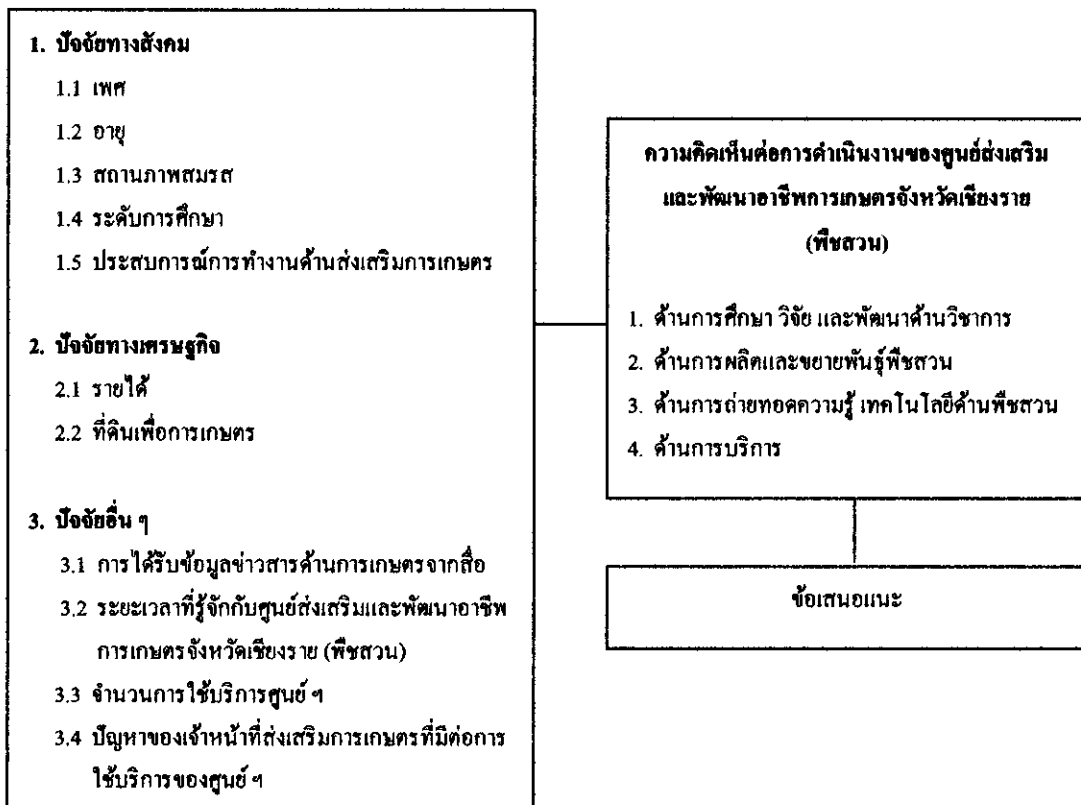
2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) และสภาพพื้นฐานด้านต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร โดยจำแนกปัจจัยต่าง ๆ ออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ปัจจัยทางสังคม
2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ
3. ปัจจัยอื่น

โดยสรุปเป็นแบบจำลองกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ซึ่งได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยเกี่ยวกับประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้แก่

4.1 ขอบเขตเชิงพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย จำนวน 161 คน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่างประชากร การเก็บข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์

4.2 ขอบเขตเชิงเนื้อหา โดยแยกประเด็นจากปัจจัยต่างๆ ที่ศึกษาออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

4.2.1 ปัจจัยด้านสภาพสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานด้านส่งเสริมการเกษตร

4.2.2 ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ ที่ดินเพื่อการเกษตร

4.2.3 ปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากสื่อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ระยะเวลาที่รู้จักกับศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) จำนวนการใช้บริการศูนย์ฯ และปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่มีต่อการให้บริการของศูนย์ฯ

4.2.4 ด้านความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

4.3 ขอบเขตเชิงเวลา ได้แก่ ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ระหว่างเดือน เมษายน - มิถุนายน 2553

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

5.2 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร หมายถึง เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตร ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน ด้านส่งเสริมการเกษตร ประกอบด้วย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่งานการเกษตร และเจ้าหน้าที่งานเคหกิจเกษตร ในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย

5.3 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) หมายถึง หน่วยงานส่วนกลางของกรมส่งเสริมการเกษตรที่มีที่ตั้งและปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่ ศึกษา วิจัย และทดสอบเพื่อนำ ไปสู่การส่งเสริมพัฒนาพืชสวนพันธุ์ดีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และเกษตรกร ผลิตและขยายพันธุ์พืชสวน ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านพืชสวน และบริการเผยแพร่ความรู้/คำแนะนำเกี่ยวกับพืชสวน

5.4 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่ได้รับการศึกษาจากสถาบันการศึกษา

5.5 ประสบการณ์การทำงานด้านส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งทางด้านส่งเสริมการเกษตรและสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

5.6 รายได้ หมายถึง เงินเดือนที่ได้รับจากทางราชการ และรายได้พิเศษอื่น ๆ

5.7 ที่ดินเพื่อการเกษตร หมายถึง ขนาดพื้นที่ที่ครอบครอง เพื่อใช้ประโยชน์ในการทำเกษตร

5.8 การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากสื่อ หมายถึง การได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เช่น สื่อบุคคล, สื่อสารมวลชน (สิ่งพิมพ์, วิทยุกระจายเสียง, โทรทัศน์, คอมพิวเตอร์) และสื่อกิจกรรม (การศึกษาดูงานหรือการทัศนศึกษา, การจัดนิทรรศการ และอื่น ๆ)

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการปรับปรุงการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรต่อไปในอนาคต

6.2 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการจัดทำแผนการดำเนินงานในระบบส่งเสริมการเกษตรของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ให้เกิดความรวดเร็วในการให้บริการหรือแก้ไขปัญหาให้แก่เจ้าหน้าที่และเกษตรกร

6.3 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการจัดทำแผนบูรณาการ การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการ ดำเนินงานของ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสาร และ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ความต้องการ การบริการ และการบริการด้านการเกษตร ดังต่อไปนี้

1. ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. โครงสร้างและระบบส่งเสริมการเกษตร ของกรมส่งเสริมการเกษตร
3. โครงสร้างและการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย (พืชสวน)
4. โครงสร้าง อัตรากำลัง และบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ใน สังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความคิดเห็น

ได้มีผู้ให้ความหมาย หรือคำจำกัดความของความคิดเห็นหรือทัศนคติ (Opinion) ไว้ หลายท่าน ดังนี้ Good (1973) อ้างถึงใน เกริกฤทธิ์ วงศ์ดาว (2543:5) ให้คำจำกัดความของความคิดเห็นว่า เป็นความเชื่อหรือการลงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการ ถูกต้องหรือไม่ เป็นความคิดเห็นที่จะต้องหาเหตุผลอย่างระมัดระวังรอบคอบในการตัดสินใจ

ซึ่งบุญธรรม คำพอ (2520) อ้างถึงใน พรรณวดี สายสวรรค์ (2537:11) ได้กล่าวถึง ความคิดเห็นของบุคคลจะเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติประจำตัวบางอย่าง เช่น พื้นความรู้ ประสบการณ์ ในการทำงานและการติดต่อระหว่างบุคคล นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลและกลุ่มมีความ คิดเห็นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ทั้งนี้เพราะพื้นฐานทางความรู้อันเป็นกระบวนการสังคม จะเป็น รากฐานในการก่อให้เกิดความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะ

จุมพล นิภาเกษม (2536: 7) กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึงความรู้สึกรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยอาศัยพื้นฐานประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องในการแสดงออก

และทงนงเกียรติ เจริญวงศ์เพ็ชร (2545: 9) กล่าวว่าความคิดเห็น หมายถึงความรู้สึกรู้สึกและความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แสดงออกด้วยวาจาหรือการเขียน ทั้งนี้ขึ้นกับภูมิหลังทางสังคมความรู้ ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมของบุคคลนั้น ซึ่งบุคคลอื่นอาจไม่เห็นด้วย

ส่วนทรงกรด ภูทอง (2545: 6) กล่าวว่า ความคิดเห็นหมายถึงความรู้สึกรู้สึกของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือการแสดงออกซึ่งวิจารณ์ญาณที่มีต่อเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องของจิตใจและเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง ความคิดเห็นคล้ายกับทัศนคติ แต่เป็นความรู้สึกรู้สึกที่ผิวเผินหรือหยาบกว่าทัศนคติ สอดคล้องกับ สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ วานิช (2542) ที่ได้กล่าวว่า ความคิดเห็น คือความรู้สึกรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง แต่เป็นลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนกับทัศนคติ คนเรามักจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป ความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ

วิชัย ศรีโพธิ์งาม (2544:10) ได้สรุปว่า ทัศนะ (Opinion) หรือความคิดเห็นเป็นความรู้สึกรู้สึกของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ ซึ่งอาจเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค่านิยม การศึกษา ประสบการณ์ สภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

ประเภทของความคิดเห็น Remmers และ Rumme (1965) อ้างถึงใน พงษ์เชิธร พันธุ์พิพัฒน์ ไพบูลย์ (2547:12) ได้กล่าวว่าความคิดเห็นมี 2 ประเภท คือ

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลงบูชา ทิศทางลบสุด ได้แก่ รังเกียจมาก ความคิดเห็นเหล่านี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงได้ยาก

2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ การมีความคิดต่อสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่นความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบ ยอมรับ ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบ ยอมรับ ความรู้ความเข้าใจในทางไม่ดี ไม่ชอบ รังเกียจ ไม่เห็นด้วย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละคนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งแม้เป็นเรื่องเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไปและอาจแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจนมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น

Oskamp (1977 : 119-133) อ้างถึงใน พงษ์เชิธร พันธุ์พิพัฒน์ ไพบูลย์ (2547:12) ได้สรุปปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็นดังนี้

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Genetic and physiological factors) เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยจะได้พูดถึงมากนัก โดยมีการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรม จะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษา เจตคติ หรือความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ ได้ ปัจจัยด้าน ร่างกาย เช่น อายุ ความเจ็บป่วย และผลกระทบจากการใช้ยาเสพติดจะมีผลต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคล เช่น คนที่มีความคิดอนุรักษ์นิยมมักจะเป็นคนที่มีอายุมาก เป็นต้น

2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Direct personal experience) คือบุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่างๆจากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือพบเห็นต่อสิ่งต่างๆ โดยตนเอง ทำให้เกิดเจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่แม่ได้ป้อนน้ำส้มคั้นให้ทาน เขาจะมีความรู้สึกชอบ เนื่องมาจากน้ำส้มหวาน เย็น หอม ชื่นใจ ทำให้เขามีความรู้สึกต่อน้ำส้มที่ได้ทานเป็นครั้งแรกเป็นประสบการณ์ โดยตรงที่เขาได้รับ

3. อิทธิพลจากครอบครัว (Parental influence) เป็นปัจจัยที่บุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และครอบครัว ทั้งนี้เมื่อตอนเป็นเด็กเล็กๆ จะได้รับการอบรมสั่งสอน ทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย การให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัว และจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา

4. เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม (Group determinants of attitude) เป็นปัจจัย ที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจตคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้น ความคิดเห็นและเจตคติต่างๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนในโรงเรียน กลุ่มอ้างอิงต่างๆซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตามเป็นไปตามกลุ่มได้

5. สื่อมวลชน (Mass media) เป็นสื่อต่างๆที่บุคคลได้รับสื่อเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ จะมีผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็นมีความรู้สึกต่างๆเป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อ

การวัดความคิดเห็น

เนื่องจากความคิดเห็น (opinion) และทัศนคติ (attitude) มีความหมายและลักษณะต่าง ๆ ใกล้เคียงกันมาก ดังนั้นการวัดความคิดเห็นสามารถใช้วิธีการวัดทางทัศนคติได้ด้วย แต่เนื่องจากทัศนคติเป็นพฤติกรรมภายในและไม่สามารถทราบได้โดยง่าย บุคคลมีทัศนคติอย่างไร จึงต้องใช้วิธีอนุมานจากพฤติกรรมภายนอกที่บุคคลแสดงออกโดยมีวิธีวัด ดังนี้ (สุกรีพ พิพิธกุล 2542:16-17)

1. การรายงานตนเอง (self-report measures) เป็นการวัดทัศนคติโดยวิธีการให้ผู้ถูกวัดรายงานตนเองถึงความรู้สึกทำที่ต่อสิ่งนั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ ไม่ได้แยก

วัดองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความคิด ความรู้สึก และด้านพฤติกรรม ซึ่งจะวัดเพียงแต่ดี – ไม่ดี โดยมีมาตรวัด ได้แก่

1) มาตรวัดของเธอร์สโตน (thurstone scales) มาตรวัดแบบนี้สร้างโดยการรวบรวมข้อความที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ต้องการวัด ควรจะได้ประมาณ 100 ข้อเป็นอย่างน้อย โดยมีลักษณะเป็นทางบวก (+) อย่างมาก เป็นกลาง และเป็นทางลบ (-) อย่างมาก จากนั้นก็ให้เลือกข้อความที่ต่างจากความคิดเห็นของผู้ที่ต้องการจะวัดนำมาคำนวณหามัธยฐาน (median) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของแต่ละข้อแล้วเลือกข้อความค่ามาตรฐานที่วัดได้ก็จะเหลือเพียง 20 ข้อความ หรือมากที่สุดไม่เกิน 45 ข้อความ

2) มาตรวัดของไลเคิร์ต (Likert - type Scale) ไลเคิร์ต ได้สร้างมาตรวัดทัศนคติโดยพัฒนามาจากของ thurstone มีข้อความทั้งทางบวก (+) และทางลบ (-) ปะปนกันส่งไปให้ผู้ตอบตัดสินใจข้อความที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบมากที่สุด ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่มีความเห็นหรือไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่จากการใช้มาตรวัดแบบนี้มักจะพบว่าผู้ตอบ “ไม่มีความคิดเห็น” เป็นส่วนใหญ่ จึงมีการใช้คำพูดว่า “เห็นด้วยเพียงเล็กน้อย” แทน เพื่อให้สามารถวัดความเห็นของผู้ตอบได้

2. การจำแนกความหมาย (semantic differential scales) ซึ่ง Osgood เป็นผู้สร้างมาตรวัดแบบนี้ โดยประกอบด้วย คำคุณศัพท์ที่บรรยายลักษณะของเป้าหมายที่เราต้องการวัดที่แสดงลักษณะตรงข้ามกัน เช่น บวก – ลบ ดี – เลว ยินดี – ไม่ยินดี เห็นด้วย – ไม่เห็นด้วย ซึ่งในระหว่างคำศัพท์คู่นี้จะมีช่วงห่างกัน 7 ภาคชั้น ผู้ตอบจะเลือกคำที่แสดงความรู้สึกต่อเป้าหมายที่เขาขึ้นอยู่กับคะแนนของทัศนคติจะดูจากการรวมคะแนนของแต่ละข้อ ซึ่งอยู่ระหว่าง 1 – 7 คะแนน

3. การสังเกตพฤติกรรม (observation of overt behavior) เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เราทราบถึงทัศนคติ ซึ่งมีผลต่อเนื่องถึงการให้ความคิดเห็นได้ อาจใช้วิธีสัมภาษณ์เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์อธิบายเพิ่มเติม รวมทั้งการใช้วิธีการสะท้อนภาพ เช่น การให้ผู้ถูกศึกษาบรรยายภาพที่ไม่ชัดเจนหรือให้เติมคำหรือข้อความ นอกจากนี้ยังมีวิธีการวัดจากผลการทำแบบทดสอบปรนัย การวัดจากปฏิกิริยาของร่างกาย เช่น อัตราการเต้นของหัวใจ การหดและหรือขยายม่านตา และการวัดด้วยการแสดงออกทางหัวใจ

การวัดความคิดเห็น สามารถวัดได้โดยใช้เทคนิคการเก็บคะแนนแบบไลเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งเป็นแบบทดสอบเพื่อวัดทัศนคติของ R “Likert” ไวรัส เจียมบรรจง (2522) ทั้งนี้เพราะความคิดเห็นกับเจตคติหรือทัศนคติมีความคล้ายคลึงและสอดคล้องกัน ความคิดเห็นก็คือการแสดงออกของเจตคติ มีลักษณะเป็นประโยคและมีหลายหัวข้อให้เลือก โดยครอบคลุมหัวข้อที่จะศึกษา แต่ละข้อความจะมี 5 ระดับ และกำหนดค่าไว้ดังนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดค่าเท่า 5 เห็น

ด้วยมาก กำหนดค่าเท่า 4 ไม่แน่ใจ กำหนดค่าเท่า 3 ไม่เห็นด้วย กำหนดค่าเท่า 2 และไม่เห็นด้วย
อย่างมาก กำหนดค่าเท่า 1

ปัญหา พันธุ์ศรีศักดิ์ (2541: 11) อธิบายว่า ความคิดเห็นเป็นลักษณะของแต่ละ
บุคคล การวัดจึงวัดจากแรงจูงใจ การรับรู้ แต่มีข้อแตกต่างของประสบการณ์และปัจจัยอื่น ๆ จึงมี
การวัดความคิดเห็น ดังนี้

1. การฉายภาพ (projective technique) เป็นการวัดโดยการสร้างจินตนาการ
จากภาพจะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงความคิดเห็นออกมา และสามารถพิจารณาได้ว่าบุคคลมี
ความคิดเห็นหรือมีความรู้สึกอย่างไรต่อภาพที่เห็น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้รับมาเป็น
สำคัญ

2. การสัมภาษณ์ (interview) เป็นการซักถามบุคคล ช่วยให้ได้รับข้อมูลที่ขยาย
ครอบคลุมทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

3. การส่งแบบสอบถาม (questionnaire) เป็นวิธีการวัดความคิดเห็นที่
สิ้นเปลืองเวลาและเงินทองน้อยกว่าวิธีอื่น โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มที่ต้องการศึกษาให้ตอบ
กลับมา แต่มีข้อจำกัดคือผู้ที่ถูกถามต้องอ่านออกเขียนได้

4. การให้เล่าความรู้สึก (self - report) เป็นการวัดโดยการให้บุคคลเล่าถึง
ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมา ซึ่งผู้เล่าจะบรรยายความรู้สึกนึกคิดตามประสบการณ์และ
ความสามารถของตนเองออกมา

จึงสรุปได้ว่า ถึงแม้ไม่สามารถวัดความคิดเห็นได้โดยตรง แต่เนื่องจากความ
คิดเห็นเป็นการแสดงออกด้วยภาษาพูด ภาษาเขียน จึงสามารถวัดได้จากการแสดงออกดังกล่าว โดย
อาศัยเครื่องมือต่าง ๆ เช่น แบบทดสอบ แบบสอบถาม การฉายภาพ การสัมภาษณ์ การเล่าความรู้สึก
และการวัดจากปฏิกิริยาของร่างกาย เช่น อัตราการเต้นของหัวใจ การหดและหรือขยายม่านตา และ
การวัดด้วยการแสดงออกทางหัวใจ เป็นต้น

2. โครงสร้างและระบบส่งเสริมการเกษตร ของกรมส่งเสริมการเกษตร

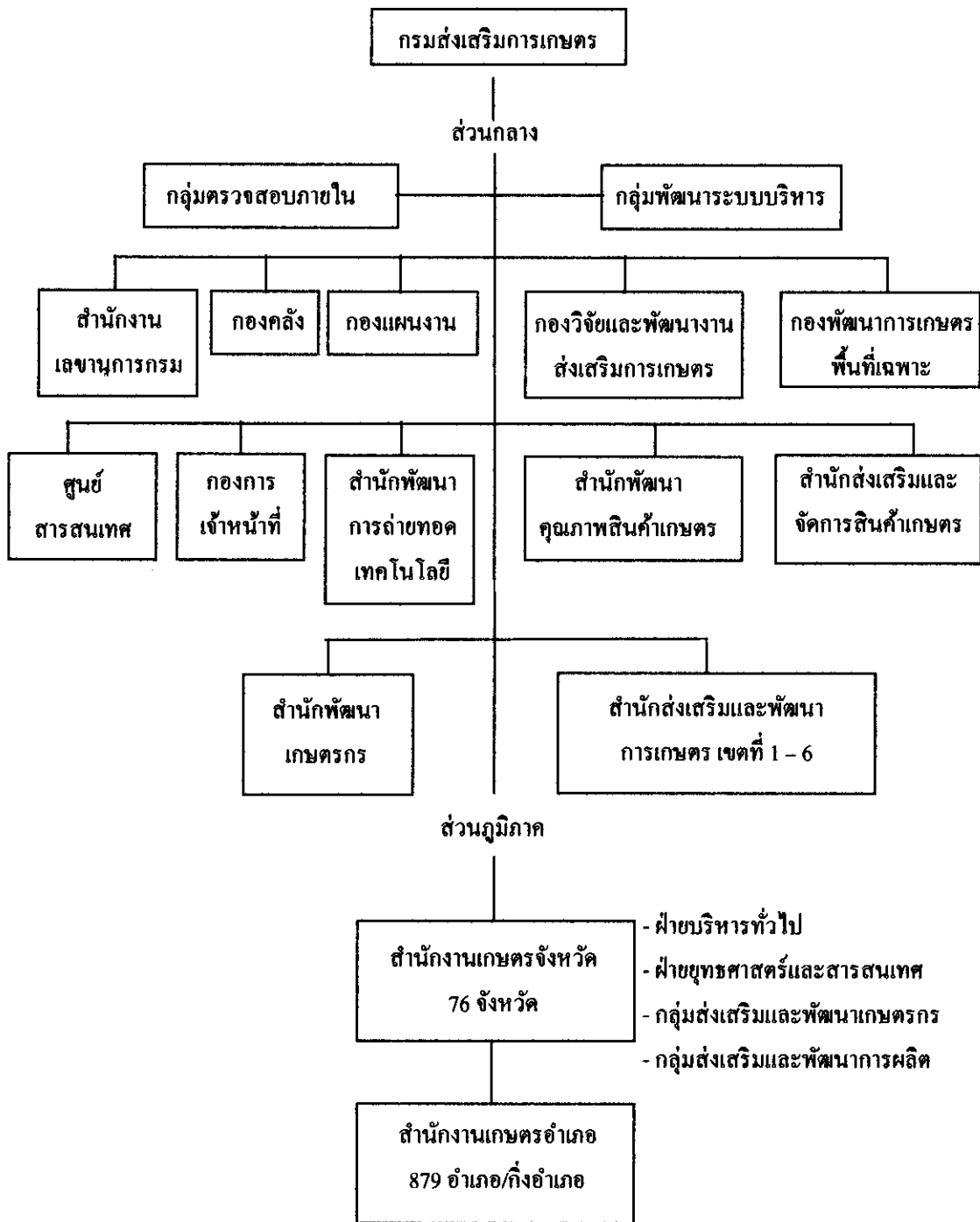
2.1 กรมส่งเสริมการเกษตร (Department of Agriculture Extension) มีหน้าที่จัดการส่งเสริมการทำการเกษตรให้แก่เกษตรกรของประเทศไทย มีอำนาจหน้าที่คือ

2.1.1 เป็นหน่วยงานหลักในการศึกษาวิจัยและพัฒนางานด้านการส่งเสริมการเกษตรและการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตผล สินค้าและบริการทางการเกษตรที่มีคุณภาพ

2.1.2 จัดการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้สามารถดำเนินการแข่งขันได้อย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

2.1.3 เสริมสร้างให้ประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้มีขีดความสามารถในการผลิตและแบ่งปันในการผลิตสินค้าและบริการทางการเกษตรได้ ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.4 ดำเนินการป้องกัน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร ชุมชนเกษตรกร อย่างพอเพียง และบรรเทาภัยธรรมชาติ ฟื้นฟูหลังเกิดความเสียหายต่อกิจกรรมทางการเกษตรทุกระดับ อย่างบูรณาการ

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างของกรมส่งเสริมการเกษตร

ที่มา: กองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมการเกษตร (2553)

2.2 สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1 – 6 มีสำนักงานตั้งอยู่ที่จังหวัดชัยนาท ราชบุรี ระยอง ขอนแก่น สงขลา และเชียงใหม่ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

2.2.1 ศึกษา วิจัย และพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่

2.2.2 ฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตรและวิชาการส่งเสริมการเกษตรแก่เจ้าหน้าที่

3. ฝึกอบรมวิชาชีพและบริการแก่เกษตรกร
4. เป็นศูนย์กลางวิชาการด้านส่งเสริมการเกษตร ธุรกิจเกษตร และสถาบันเกษตรกร
5. ประสานวิชาการกับหน่วยงานวิชาการ ภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา
6. ศึกษา วางแผน และติดตามประเมินผลงานส่งเสริมการเกษตร
7. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

การแบ่งงานภายในออกเป็น 1 ฝ่าย 4 กลุ่ม 4 ศูนย์ปฏิบัติการ คือ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ กลุ่มวิชาการและฝึกอบรม กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร ศูนย์บริหารศัตรูพืช ศูนย์ส่งเสริมเกษตรที่สูง และศูนย์ส่งเสริมเยาวชนเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

กรมส่งเสริมการเกษตรยึดรูปแบบการบริหาร โครงการและงบประมาณในลักษณะบูรณาการและใช้ “ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล” เป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิบัติงานต่างๆ ในพื้นที่ โดยให้เกษตรกรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ศูนย์ฯ จะเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยน/เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และเทคโนโลยีการเกษตรและเป็นศูนย์กลางในการให้บริการทางการเกษตรแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดบริการเดียว (One Stop Service) โดยยึดหลัก การมีส่วนร่วมของเกษตรกรและชุมชนเป็นหลัก ปัจจุบันมี ศูนย์อยู่ 5,580 ศูนย์ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2549)

กรมส่งเสริมการเกษตรได้พัฒนาบุคลากรโดยใช้การฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ ทั้งในระดับบริหาร ระดับนักวิชาการ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ (ในปี 2544 จำนวน 41 หลักสูตร จำนวน 10,777 คน) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งข้าราชการระดับต่างๆ การวางระบบการบริหารงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management) การสนับสนุนการกระจายอำนาจ

ผู้ท้องถิ่น การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร/ความรู้การเกษตรผ่านทางหนังสือพิมพ์, วารสารการเกษตร, วิทยุกระจายเสียง การผลิตสื่อเอกสารสิ่งพิมพ์ โสตทัศน และเทปเสียง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบต่างๆ โรงเรียนเกษตรทางไกล และการให้บริการอื่นๆ

ปี พ.ศ. 2553 กรมส่งเสริมการเกษตร มุ่งเน้น 5 เรื่องหลัก คือ

1. ขับเคลื่อนหลักเศรษฐกิจพอเพียงสู่เกษตรกร
2. พัฒนาและปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
3. สร้างและพัฒนาคุณภาพยุวเกษตรกร
4. พัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรและวิสาหกิจชุมชน
5. พัฒนาศักยภาพการป้องกันและควบคุมการระบาดของศัตรูพืชและบริหาร

จัดการสินค้าเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2552: 6 - 8) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานตามภารกิจหลักศูนย์ปฏิบัติการกรมส่งเสริมการเกษตร 4 ภารกิจ คือ การศึกษา/วิจัยและพัฒนา, การผลิต/ขยาย, การถ่ายทอดความรู้ และการบริการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษา วิจัยและพัฒนา

1.1 ศึกษา วิจัยและพัฒนาด้านวิชาการ เทคโนโลยี การบริการและการถ่ายทอดความรู้ โดยศูนย์ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายใน และภายนอกกรมส่งเสริมการเกษตร เช่น สถาบันการศึกษา สถาบันวิชาการ องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน

1.2 รวบรวมและจัดทำองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการถ่ายทอดสู่เจ้าหน้าที่เกษตรกร และเผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ

2. การผลิตและขยาย ศูนย์ปฏิบัติการดำเนินการผลิตและขยายปัจจัยการผลิตเพื่อใช้ในการถ่ายทอด สนับสนุนและบริการเกษตรกร

3. การถ่ายทอดความรู้ โดยส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด/อำเภอ/ตำบล/อาสาสมัครเกษตร/เกษตรกรหมู่บ้านเพื่อพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถ และถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติในการประกอบอาชีพการเกษตร รวมทั้งสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตร

4. การบริการ

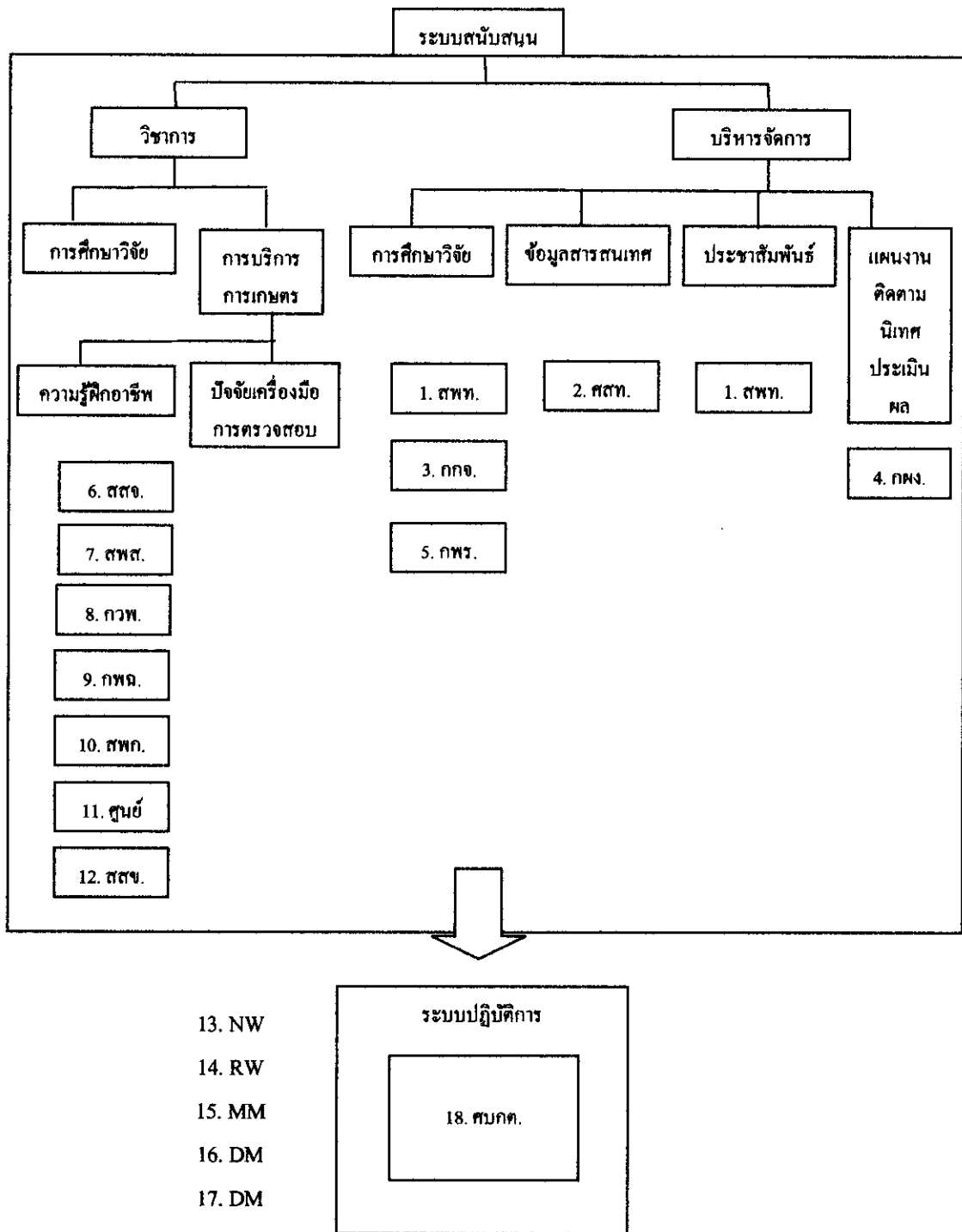
4.1 ให้บริการทางการเกษตร และเป็นพี่เลี้ยงทางวิชาการรวมทั้งบริการด้านวิชาการและปัจจัยการผลิตสนับสนุน โครงการต่าง ๆ เช่น ให้บริการวัสดุต้นแบบเพื่อการเรียนรู้และศึกษาวิจัย Lab วินิจฉัยศัตรูพืช พืชพันธุ์ดี พ่อ - แม่ พันธุ์สัตว์ธรรมชาติ แมลงเศรษฐกิจ และให้

คำปรึกษาด้านการออกแบบวิชาการต่าง ๆ สาธิตการใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรกลเกษตรที่มีประสิทธิภาพ และนิทรรศการต่าง ๆ เป็นต้น

4.2 บริการสถานที่ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพการเกษตรแก่เกษตรกรและหน่วยงานต่าง ๆ โดยใช้ความเชี่ยวชาญและความสามารถเฉพาะทางเป็นจุดในการประชาสัมพันธ์ โดยปรับปรุงสถานที่แปลงเรียนรู้ แปลงถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ในด้านอาชีพการเกษตร

4.3 พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยการเชื่อมโยงกับเส้นทางท่องเที่ยวของจังหวัดและเขต

4.4 บริการข้อมูลข่าวสาร โดยแจกเอกสารเผยแพร่แก่ผู้สนใจ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนหรือในเว็บไซต์

ภาพที่ 2.2 การบูรณาการเชื่อมโยงการปฏิบัติการ ตามระบบส่งเสริมการเกษตร
 ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร (2553: 9)

1. สพท. = สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี
2. ศสท. = ศูนย์สารสนเทศ
3. กกจ. = กองการเจ้าหน้าที่
4. กผง. = กองแผนงาน
5. กพร. = กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
6. สสจ. = สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร
7. สพส. = สำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร
8. กวพ. = กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
9. กพฉ. = กองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ
10. สพก. = สำนักพัฒนาเกษตรกร
11. ศูนย์ = ศูนย์ปฏิบัติการกรมส่งเสริมการเกษตร
12. สสข. = สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขต
13. NW = National Workshop คือ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการเกษตรระดับประเทศ
14. RW = Regional Workshop คือ การประชุม/สัมมนาเชิงปฏิบัติการระดับเขต
15. MM = Monthly Meeting คือ การประชุมเกษตรอำเภอประจำเดือน
16. DM = District Meeting คือ การประชุมเกษตรอำเภอและผู้รับผิดชอบงานระดับอำเภอ
17. DW = District Workshop คือ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอ
18. ศบกด. = ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

จากภาพที่ 2.2 การบูรณาการเชื่อมโยงการปฏิบัติการ ตามระบบส่งเสริมการเกษตร ประกอบด้วย

ระบบส่งเสริมการเกษตร ซึ่งประกอบด้วย ระบบการทำงานในพื้นที่ และระบบการสนับสนุนการทำงานในพื้นที่

ระบบการทำงานในพื้นที่ หมายถึง วิธีการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในระดับพื้นที่ สามารถกำหนดวิธีการปฏิบัติได้ตามความเหมาะสม โดยใช้ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเป็นกลไกหลักในการทำงานในพื้นที่

ระบบการสนับสนุนการทำงานในพื้นที่ ประกอบด้วย

1. กำหนดให้มีการประชุมสัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และวางแผนการปฏิบัติงาน ได้แก่

1.1 การสัมมนาเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการเกษตรระดับจังหวัด (Provincial Workshop, PW) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทั้งจังหวัด ได้ทบทวน และปรับแผนการดำเนินงานที่ผ่านมา

กำหนดแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในช่วงต่อไป ตลอดจนการนำความรู้ หรือ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน กำหนดจัดปีละ 1-2 ครั้ง

1.2 การสัมมนาเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอ (District Workshop, DW) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ โดยระดับจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการจัดและมีเจ้าภาพร่วมเกษตรอำเภอในแต่ละสาย กำหนดจัด 2 เดือนต่อครั้ง โดยอาจแบ่งเป็นสายรวมอำเภอตามความเหมาะสม

1.3 การประชุม/สัมมนาเชิงปฏิบัติการระดับเขต (Regional Workshop, RW) เป็นการประชุมร่วมกันของผู้บริหารระดับเขต/จังหวัด ซึ่งได้แก่ เกษตรจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการ ระดับเขต เพื่อเป็นการประสานงานเชื่อมโยงการปฏิบัติงาน รวมทั้งการบริหาร โครงการ/กิจกรรม ติดตามความก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน กำหนดจัดประชุมทุก 2 เดือน

1.4 การประชุมเกษตรอำเภอประจำเดือน (Monthly Meeting, MM) เป็นการประชุมร่วมกันของผู้บริหารและผู้รับผิดชอบงานระดับจังหวัดและผู้บริหารงานระดับอำเภอ เพื่อร่วมกันวางแผนการปฏิบัติงาน กำหนดจัดเดือนละ 1 ครั้ง ในช่วงสัปดาห์ที่ 4

2. การนิเทศงาน

2.1 ระดับจังหวัด ดำเนินการ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมให้ผู้รับการนิเทศ ได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สถานการณ์/ปัญหา กำหนดเป้าหมาย และร่วมตัดสินใจปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดเป็นทีมนิเทศงานในระดับจังหวัด ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่จากทุกฝ่าย/ทุกกลุ่มงานในแต่ละทีม และดำเนินการในสัปดาห์ที่ 3 โดยทุกอำเภอได้รับการนิเทศทุกเดือน

2.2 ระดับอำเภอ ให้เกษตรอำเภอวางแผนออกนิเทศงานส่งเสริมการเกษตรให้ครบทุกตำบลอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง หรือแต่งตั้งคณะนิเทศงานของสำนักงานเกษตรอำเภอออกนิเทศงานในระดับตำบล

3. การวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร

ให้มีการศึกษา วิจัย เพื่อนำผลการศึกษา วิจัย มาปรับปรุงและพัฒนางานของอำเภอ และจังหวัด

4. การประชาสัมพันธ์

ดำเนินการประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตร ให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร ได้รับรู้เพื่อการประสานงาน โดยใช้ระบบส่งเสริมการเกษตรเป็นช่องทางในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรแบบบูรณาการ

5. การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด

กำหนดแนวทางปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรที่สามารถเชื่อมโยง และประสานสอดคล้องกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์จังหวัด

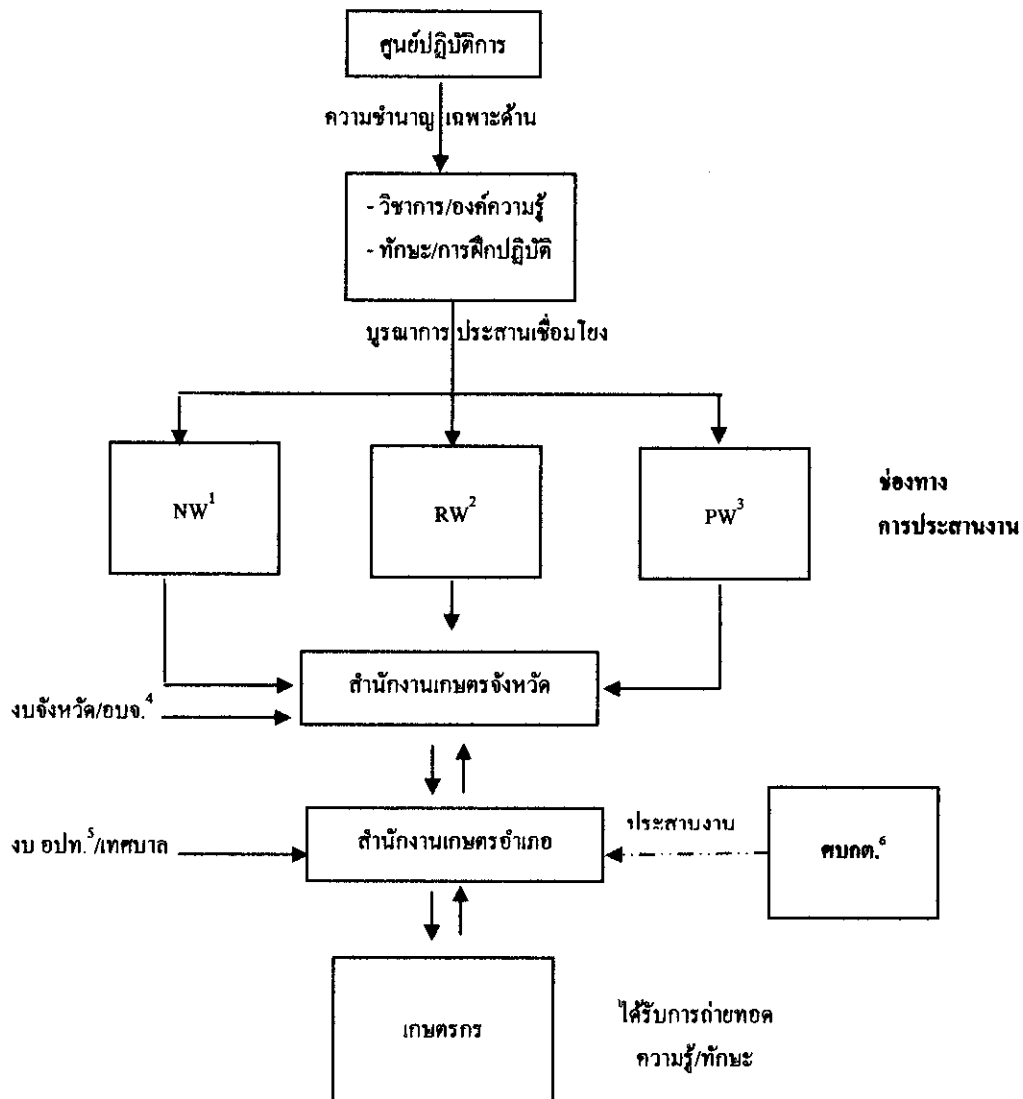
6. การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรของจังหวัด โดยยึด สัปดาห์ปฏิบัติงานดังกล่าว คือ

สัปดาห์ที่ 1 เป็นสัปดาห์ประชุม DM

สัปดาห์ที่ 2 เป็นสัปดาห์จัดกิจกรรมในภาพรวมระดับเขตและประเทศ

สัปดาห์ที่ 3 เป็นสัปดาห์การติดตามนิเทศงาน

สัปดาห์ที่ 4 เป็นสัปดาห์สำหรับ DW และประชุม MM

ภาพที่ 2.3 รูปแบบและวิธีการสนับสนุนการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร
 ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร (2553: 10)
 NW¹ = National Workshop คือ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการเกษตรระดับประเทศ
 RW² = Regional Workshop คือ การประชุม/สัมมนาเชิงปฏิบัติการระดับเขต
 PW³ = Provincial Workshop คือ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการเกษตรระดับจังหวัด
 อบจ.⁴ = องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 อปท.⁵ = องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 ศบคต.⁶ = ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

3. โครงสร้างและการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัด เชียงราย (พืชสวน)

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) เป็นหน่วยงาน ส่วนกลางของกรมส่งเสริมการเกษตรที่มีที่ตั้งและปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักส่งเสริม และพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ โดยเริ่มดำเนินการครั้งแรกในปี พ.ศ. 2516 โดยศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย กรมวิชาการ เกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้อนุญาตให้ใช้พื้นที่ จำนวน 80 ไร่ 2 งาน 14 ตารางวา ซึ่ง ตั้งอยู่เลขที่ 112 หมู่ที่ 7 บ้านหนองแสลับ ถนนสายเด่นห้า-ดงมะคะ ตำบลป่าอ้อคอนชัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยใช้ชื่อว่า “ศูนย์ขยายพันธุ์ไม้ผลและพืชผัก” ซึ่งเป็นหน่วยงานขึ้น โดยตรงกับ สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เนื่องจาก จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการปลูกพืชชนิดต่าง ๆ มากมาย เช่น ไม้ผลเมืองร้อน ไม้ผล เมืองหนาว ไม้ผลกึ่งเมืองร้อน ไม้ยืนต้น พืชผักไม้ดอกและไม้ประดับ ซึ่งในการปฏิบัติงานด้าน ส่งเสริมการเกษตรพบว่าต้นพันธุ์พืชที่ดั้นนั้น มีการกระจายไปสู่เกษตรกรผู้ปลูกยังไม่ทั่วถึง และ ประกอบด้วยเกษตรกรผู้ปลูกพืชสวนส่วนใหญ่ ยังขาดความรู้ด้านวิชาการที่จะนำไปปฏิบัติ ด้วย เหตุผลดังกล่าวกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้มอบหมายให้สำนัก เกษตรจังหวัดเชียงราย จัดตั้งศูนย์ขยายพันธุ์ไม้ผลและพืชผักขึ้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 ศูนย์ ขยายพันธุ์ไม้ผลและพืชผัก ได้รับการอนุมัติจากกรมส่งเสริมการเกษตร ให้เปลี่ยนชื่อหน่วยงานใหม่ เป็น “ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์พืชสวนเชียงราย” สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย กรมส่งเสริม การเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี พ.ศ. 2530 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) ได้กำหนดแผนอัตราค่าจ้าง 3 ปี ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนราชการของกรม ส่งเสริมการเกษตร กล่าวคือ แด่เดิมศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์พืชสวนเชียงราย เป็นหน่วยงานที่ ขึ้น โดยตรงกับสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย ได้ย้ายไปสังกัดส่วนกลางบริหารราชการ โดยขึ้น ตรงกับงานส่งเสริมและผลิตพันธุ์พืชสวน กลุ่มไม้ผล กองส่งเสริมพืชสวน กรมส่งเสริมการเกษตร ปี พ.ศ. 2545 ตามพระราชบัญญัติการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2545 และพระราชบัญญัติการ ปรับปรุง กระทรวงทบวง กรม พ.ศ. 2545 กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินการปรับปรุง โครงสร้างการบริหารราชการใหม่ ทำให้ส่วนราชการในสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ได้เปลี่ยนชื่อจาก “ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์พืชสวนเชียงราย” มาเป็น “ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)” สังกัดสำนักส่งเสริมและ

พัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงและสหกรณ์ จนถึงปัจจุบัน

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ตั้งอยู่เลขที่ 112 หมู่ 7 บ้านหนองแสลับ ต.ป่าอ้อคอนชัย อ.เมือง จ.เชียงราย 57000 หมายเลขโทรศัพท์ 053-170104, 053-170252 โทรสาร 053-170104 สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 400 เมตร พื้นที่ 80 ไร่ 2 งาน 14 ตารางวา ระยะทางห่างจากตัวเมือง 6 กิโลเมตร และมีหน่วยส่งเสริมและผลิตพันธุ์ไม้เมืองหนาว คอยดุง ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคอยนางนอน บริเวณพื้นที่ปลูกป่าของหน่วยปรับปรุงต้นน้ำกกหน่วยที่ 2 แม่มาะของกรมป่าไม้ในท้องที่ ต.ห้วยไคร้ อ.แม่สาย จ.เชียงราย มีความสูงระดับน้ำทะเลประมาณ 1,200 เมตร มีพื้นที่ดำเนินการ 71 ไร่ 2 งาน 40 ตารางวา

วิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรที่มุ่งมั่น ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีอาชีพที่มั่นคงยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ

1. ฝึกอบรมอาชีพทางการเกษตรแก่เกษตรกร และกลุ่มเกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้มีอาชีพที่มั่นคงยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ผลิตปัจจัยการผลิต สนับสนุนอาชีพการเกษตร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งสนับสนุนโครงการตามนโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตร

3. ศึกษา ทดสอบ เทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตร การแปรรูป และการตลาดที่เหมาะสมในพื้นที่รับผิดชอบ

4. ให้บริการและประสานงานทางด้านวิชาการเกษตร

5. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรแก่เกษตรกร เจ้าหน้าที่และบุคคลทั่วไป

6. รวบรวมพันธุ์พืชเพื่อการอนุรักษ์และการส่งเสริม

7. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

เป้าหมายของศูนย์

เป็นศูนย์ที่สามารถฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพการเกษตรแบบยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์

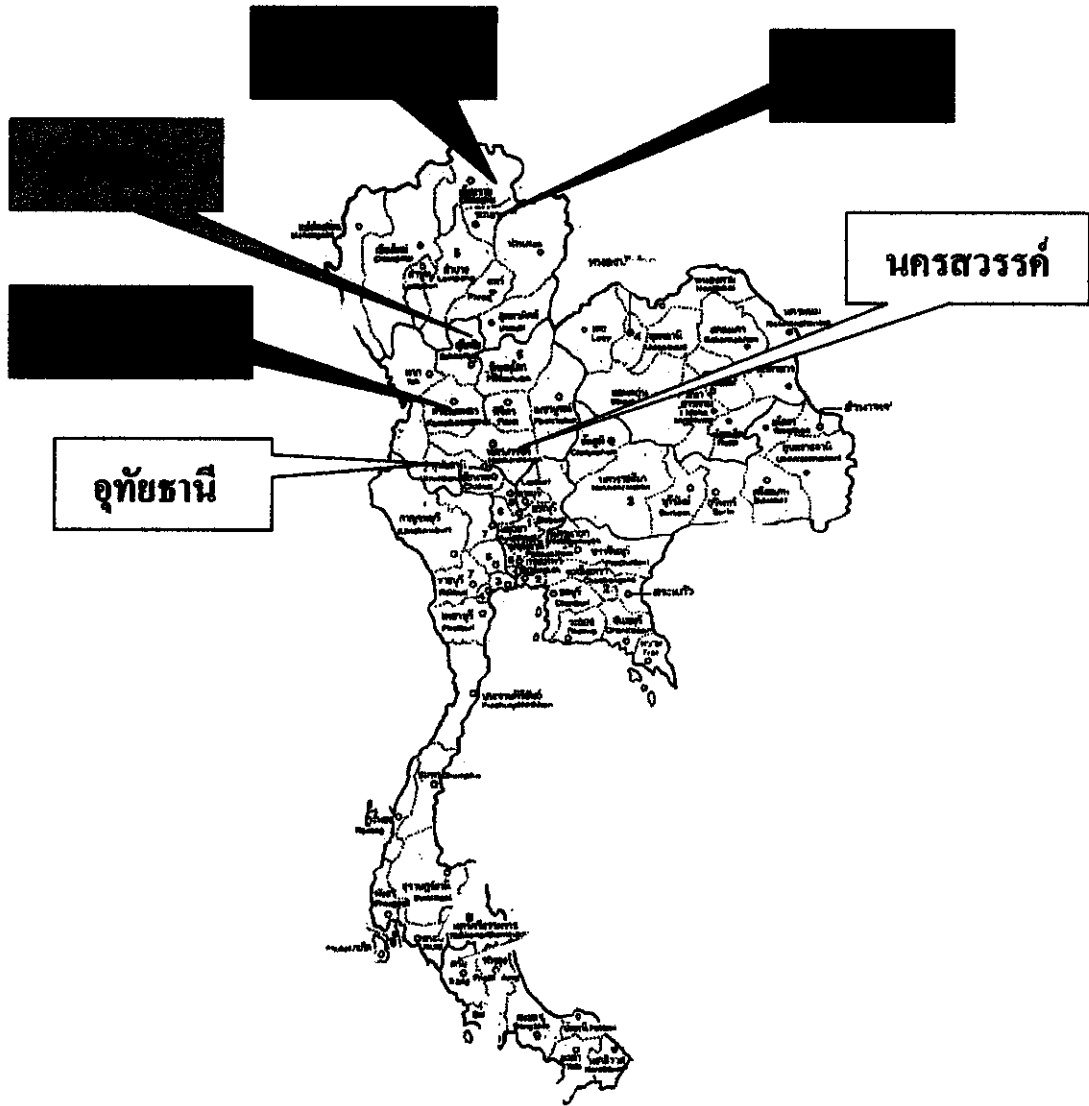
1. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร

2. การให้บริการทางการเกษตร

3. การพัฒนาองค์กร บุคลากร และกระบวนการในการทำงาน

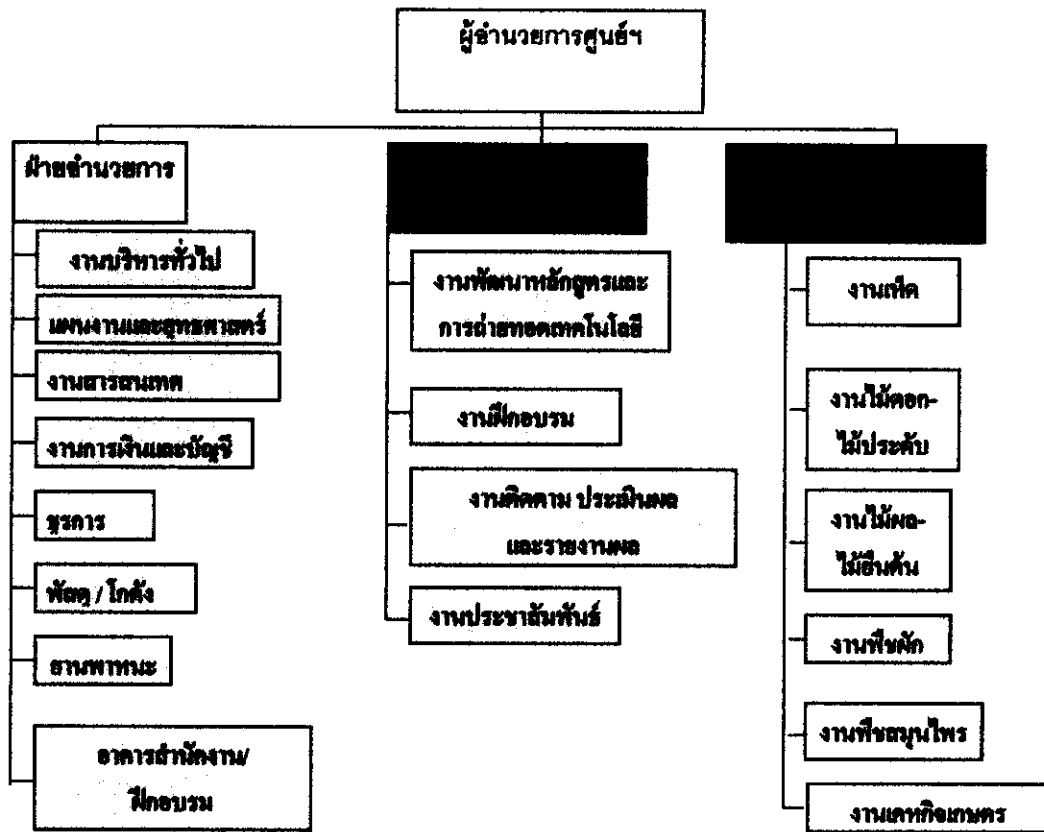
เขตพื้นที่รับผิดชอบ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) มีพื้นที่รับผิดชอบในการให้บริการตาม บทบาทหน้าที่ จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย พะเยา สุโขทัย กำแพงเพชร นครสวรรค์ และอุทัยธานี

ภาพที่ 2.4 พื้นที่รับผิดชอบในการให้บริการตาม บทบาทหน้าที่ของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

ที่มา: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) (2552: 5)

ภาพที่ 2.5 แผนผังองค์กร ของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัด
เชียงราย (พืชสวน)

ที่มา: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) (2552: 7)

โดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) มีระบบปฏิบัติงานในพื้นที่ ตามภารกิจหลักศูนย์ปฏิบัติการกรมส่งเสริมการเกษตร 4 ภารกิจ ดังนี้คือ

1. ศึกษา วิจัย และทดสอบ เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมพัฒนาพืชสวน การปลูกและการขยายพันธุ์พืชสวน ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และเกษตรกร
2. ผลิตและขยายพันธุ์พืชสวน เพื่อให้เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์พืชสวนต่าง ๆ และเป็นแหล่งองค์ความรู้ด้านการผลิตพืชสวนในรูปแบบของแปลงเรียนรู้ แปลงสาธิต โรงเรียนเพาะชำ
3. ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านพืชสวน โดยใช้แปลงเรียนรู้ แปลงสาธิต โรงเรียนเพาะชำเป็นสถานที่เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ตามหลักสูตรฝึกอบรมที่ตอบสนองความต้องการแก่เกษตรกรในแต่ละพื้นที่

4. การบริการ ให้บริการเผยแพร่ความรู้/ คำแนะนำเกี่ยวกับพืชสวนในรูปแบบของการจัดนิทรรศการ การบรรยายวิชาการ โดยวิทยากร และเอกสารเผยแพร่วิชาการ รวมทั้งให้บริการวิชาการในลักษณะแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

4. โครงสร้าง อัตรากำลัง และบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย

สำนักงานเกษตรจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ คือ

- 1) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจเกษตรของชุมชน
- 2) ส่งเสริมและประสานถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิต การจัดการผลผลิตพืช ประมง และปศุสัตว์
- 3) กำกับ ดูแล และสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานเกษตรอำเภอ
- 4) ปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

การจัด โครงสร้างของสำนักงานเกษตรจังหวัด แบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย 2 กลุ่ม คือ ฝ่ายบริหารทั่วไป ฝ่ายยุทธศาสตร์และสารสนเทศ กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานบริหารทั่วไป ได้แก่ งานธุรการ งานสารบรรณ งานการเงินและบัญชี งานพัสดุและยานพาหนะ การจัดทำและบริหารงบประมาณ งานพิมพ์และแจกจ่ายเอกสาร งานการเจ้าหน้าที่ งานประชุม และงานประสานราชการทั่วไปของสำนักงาน

ฝ่ายยุทธศาสตร์และสารสนเทศ มีหน้าที่

- 1) ศึกษา วิเคราะห์และดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากษตรด้านการผลิตพืช การพัฒนาอาชีพของเกษตรกร และส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เพื่อผนวกเป็นแผนพัฒนาจังหวัดของผู้ว่าราชการจังหวัด
- 2) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนากษตรในจังหวัด
- 3) พัฒนาสารสนเทศระดับจังหวัด รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล สถานการณ์การปลูกพืชผลผลิตการเกษตร วิสาหกิจชุมชน และข้อมูลมือสองอื่น ๆ เพื่อเผยแพร่ ข้อมูล ข่าวสาร และประชาสัมพันธ์งานส่งเสริมการเกษตรในระบบสารสนเทศ

4) ประสานงานและสนับสนุนการดำเนินงานตามระบบส่งเสริมการเกษตร งานวิจัย และพัฒนาในจังหวัด

5) สนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนของชุมชน

6) สนับสนุนสำนักงานเกษตรอำเภอ ในการจัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมการเกษตร และการจัดทำข้อมูลสารสนเทศระดับอำเภอ

7) ติดตาม ประเมินผล รวบรวมและรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวมของสำนักงานเกษตรจังหวัด

8) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร มีหน้าที่

1) ศึกษา พัฒนาและวางแผนการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนของชุมชน องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน

3) ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานด้านการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและเครือข่าย

4) ส่งเสริม สนับสนุนและประสานการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ขององค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน

5) สนับสนุนการดำเนินงานและพัฒนาเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอในการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

6) ติดตามประเมินผลการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนในจังหวัด

7) ประสานและดำเนินงานเกี่ยวกับการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ

8) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต มีหน้าที่

1) ศึกษา พัฒนา และวางแผนการส่งเสริมการผลิตและจัดการผลผลิตการเกษตร

2) ศึกษา พัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและจัดการผลผลิตการเกษตรที่เหมาะสมกับท้องถิ่น

3) ดำเนินการส่งเสริม และประสานการถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตและจัดการผลผลิตการให้บริการทางการเกษตรและการอารักขาพืช

4) ดำเนินการตามแผนงาน โครงการและมาตรการด้านการส่งเสริมการผลิต การจัดการ ผลผลิตและการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร และประสานการแก้ไขปัญหาการผลิตของ เกษตรกร ได้แก่ ภัยธรรมชาติ การระบาดของศัตรูพืช

5) ประสานการดำเนินโครงการพระราชดำริและ โครงการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ เฉพาะ

6) สนับสนุนการดำเนินงานและพัฒนาเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอในการปฏิบัติงานด้านการ ส่งเสริมการผลิตและจัดการผลผลิต

7) ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการส่งเสริมการผลิตและจัดการผลผลิตใน จังหวัด

8) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานเกษตรจังหวัด แบ่งขนาดจังหวัดออกเป็น 2 กลุ่ม ตามจำนวนครัวเรือน เกษตรกร โดยใช้ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ คือ

1) กลุ่มจังหวัดขนาดใหญ่มีครัวเรือนเกษตรกร 50,000 ครัวเรือนขึ้นไป จำนวน 44 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ เชียงราย เชียงใหม่ นครราชสีมา นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ บุรีรัมย์ เพชรบูรณ์ ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สงขลา อุตรธานี และ อุบลราชธานี กำแพงเพชร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชุมพร ตรัง นครพนม นราธิวาส น่าน ปัตตานี พะเยา พัทลุง พิจิตร พิษณุโลกแพร่ มหาสารคาม ยโสธร ราชบุรี ลพบุรี ลำปาง ลำพูน เลย สุโขทัย สุพรรณบุรี สุราษฎร์ธานี สุรินทร์ หนองคาย และอุตรดิตถ์ มีอัตรากำลังจังหวัดอยู่ในช่วง 22-25 อัตรา

2) กลุ่มจังหวัดขนาดเล็ก มีครัวเรือนเกษตรกร น้อยกว่า 50,000 ครัวเรือน จำนวน 32 จังหวัด ได้แก่ กระบี่ ชลบุรี ชัยนาท ตาก นครนายก นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา พังงา เพชรบุรี แม่ฮ่องสอน ยะลา ระยอง สตูล สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง อุทัยธานี กรุงเทพมหานคร ตราด ภูเก็ต มุกดาหาร ระนอง สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สระแก้ว หนองบัวลำภู และอำนาจเจริญ มีอัตรากำลังจังหวัดอยู่ในช่วง 19-22 อัตรา

ตารางที่ 2.1 โครงสร้างและอัตรากำลังสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย ปี 2553

ชื่อหน่วยงาน	ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ	พนักงานราชการ
สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย	17	12	2
สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง	20	1	1
สำนักงานเกษตรอำเภอเชียงของ	9	-	1
สำนักงานเกษตรอำเภอเชียงแสน	7	-	1
สำนักงานเกษตรอำเภอแม่จัน	11	-	1
สำนักงานเกษตรอำเภอแม่สาย	9	-	1
สำนักงานเกษตรอำเภอแม่สรวย	7	-	1
สำนักงานเกษตรอำเภอพาน	16	-	1
สำนักงานเกษตรอำเภอเทิง	11	-	1
สำนักงานเกษตรอำเภอเวียงป่าเป้า	10	-	1
สำนักงานเกษตรอำเภอป่าแดด	6	-	1
สำนักงานเกษตรอำเภอเวียงชัย	6	-	1
สำนักงานเกษตรอำเภอพญาเม็งราย	7	-	1
สำนักงานเกษตรอำเภอเวียงแก่น	5	-	1
สำนักงานเกษตรอำเภอขุนตาล	5	-	1
สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ฟ้าหลวง	6	-	1
สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ลาว	8	-	1
สำนักงานเกษตรอำเภอกิ่งเงา	4	-	1
สำนักงานเกษตรอำเภอกิ่งคอกหลวง	4	-	1
รวม	168	13	20

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย (2553)

จากตารางที่ 2.1 จำนวนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัด เชียงราย มีจำนวน 168 คน แต่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่ปฏิบัติงานจริงมีจำนวน 161 คน เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้ถูกยืมตัวไปปฏิบัติราชการในหน่วยงานอื่น จำนวน 4 คน ลาออกจากราชการ จำนวน 1 คน เกษียณอายุราชการจำนวน 1 คน และเสียชีวิตจำนวน 1 คน

บทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัด เชียงราย

- ศึกษา วิเคราะห์ วางแผนการส่งเสริมการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้มีความมั่นคง ในอาชีพ สอดคล้องกับนโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตร และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนทิศทางการพัฒนาจังหวัด

- บริหารจัดการงาน ด้านการให้บริการทางการเกษตร ด้านบุคลากร และด้าน งบประมาณ

- มอบหมาย ควบคุม กำกับดูแล ให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหา การปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ในสังกัด สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ โดยให้เป็นไปตาม เป้าหมายของแผนงาน นโยบายและระเบียบของทางราชการที่กำหนดไว้

- เป็นผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานใน ระดับจังหวัด ทั้งของหน่วยงานภายใน และภายนอก ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

ตารางที่ 2.2 สรุปการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของสำนักงานเกษตรอำเภอ
(เกษตรตำบล) ปัจจุบัน

ภารกิจ/หน้าที่	กิจกรรม/การปฏิบัติงานของเกษตรตำบล
1. บทบาทการส่งเสริม การเกษตรของ นักวิชาการส่งเสริม การเกษตรระดับอำเภอ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตามบทบาทหน้าที่ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี <ul style="list-style-type: none"> - เป็นวิทยากร/จัดการถ่ายทอด โดยประสานวิทยากรจากหน่วยงานอื่น - จัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้/เวที 1.2 การรายงานข้อมูล/ภาวะการผลิต 1.3 การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม (จัดตั้งกลุ่มธรรมชาติ) 1.4 การเยี่ยมเยียนพบปะเกษตรกร/กลุ่มอาชีพ หรือติดตามโครงการส่งเสริม 1.5 ให้คำปรึกษาแนะนำ 1.6 ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 1.7 ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร 2. งานตามนโยบาย <ol style="list-style-type: none"> 2.1 การประกันราคาผลผลิต 2.2 การรับจำนำผลผลิต
2. การให้บริการด้าน การเกษตร	
2.1 คลินิกเกษตร เคลื่อนที่ระดับ ตำบลแบบ ประหยัด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำแนะนำ/ปรึกษา แก่เกษตรกรที่ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล จำนวน 2 วัน/สัปดาห์ 2. รับตัวอย่างโรคพืช/ดินจากเกษตรกร เพื่อส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวินิจฉัย 3. ติดตามผลการให้บริการ

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ภารกิจ/หน้าที่	กิจกรรม/การปฏิบัติงานของเกษตรตำบล
2.2 ภัยธรรมชาติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. รับแจ้งภัยจากเกษตรกร 2. รายงาน และให้การช่วยเหลือ 3. มอบปัจจัย/จ่ายเงิน
2.3 อื่น ๆ	<ol style="list-style-type: none"> 1. รับการประสานงานจากหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นัคหมายเกษตรกรมารับบริการ/ประชุมชี้แจงโครงการ 2. รับเรื่องราวปัญหาเกษตรกร 3. รับจดทะเบียนเกษตรกร (ทบทก 01.)
3. การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลบูรณาการกับแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมคณะกรรมการบริหาร ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 2. ชี้แจง/เชิญผู้นำเกษตรกรเข้าร่วมการจัดเวทีประชาคม เพื่อจัดทำแผนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3. จัดทำทางเลือกโครงการนำเสนอ โครงการ/แนวทางพัฒนาการเกษตร ในเวทีชุมชนจัดทำแผน เพื่อขอรับการสนับสนุน 4. จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลฉบับสมบูรณ์ 5. เสนอแผนงาน โครงการต่อ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. การจัดทำข้อมูล/การรายงานตามภารกิจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำแผนปฏิบัติงานระดับตำบล รายปี/เดือน/สัปดาห์ 2. จัดทำข้อมูลของตำบล (รวบรวมข้อมูล) และร่วมกับองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นออกแบบข้อมูล 3. จัดทำรายงาน <ul style="list-style-type: none"> - รายงาน ศ.02 ทุกเดือน - รายงานสภาวะการปลูกพืชเศรษฐกิจ

ที่มา: ส่วนพัฒนางานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี (2552)

5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรง ยังไม่มีผู้ใดศึกษาไว้ แต่มีงานวิจัยเกี่ยวกับโครงการใดโครงการหนึ่ง ที่คล้ายคลึงและเทียบเคียงกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

เกริกฤทธิ์ วงศ์ดาว (2543: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลต่อการดำเนินงานโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (ค่าเฉลี่ย 4.24) เกษตรตำบลมีระดับความคิดเห็นด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและสินเชื่อในระดับเห็นด้วย (ค่าเฉลี่ย 4.21) เกษตรตำบลมีระดับความคิดเห็นต่อแผนการผลิตของเกษตรกร ในระดับเห็นด้วย (ค่าเฉลี่ย 3.99) และมีระดับความเห็นในด้านผลตอบแทนแก่เกษตรกรในระดับเห็นด้วย (ค่าเฉลี่ย 3.71)

ปริมาณ ปั่นลี (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลต่อการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกรในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลต่อการประชาสัมพันธ์โครงการทางเลือกของเกษตรกร การวิเคราะห์เกษตรกร การจัดทำแผนการผลิต การวิเคราะห์แผนการผลิตของคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล และใช้สินเชื่อเพื่อสนับสนุนแผนการผลิตอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

วิชัย ศรีโพธิ์งาม (2544 : 121 - 129) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ต่อการดำเนินงานของศูนย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 153ราย ใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแคว์ พบว่า ผู้อำนวยการศูนย์ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยต่อการดำเนินงานของศูนย์ในด้าน การจัดตั้งศูนย์ การบริหารศูนย์ การมีส่วนร่วมของเกษตรกร และการติดตามนิเทศงาน ส่วนด้านกิจกรรมของศูนย์ มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจ โดยภาพรวมแล้วมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย ปัญหาที่พบบ่อยคือ สถานที่จัดตั้งไม่เป็นเอกเทศ การจัดตั้งศูนย์เร่งรีบเกินไป ขาดความพร้อม คณะทำงานไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ ขาดความสนใจ และขาดงบประมาณในการสนับสนุน กิจกรรมไม่ต่อเนื่อง และพบว่า อายุเพศ สถานภาพสมรส เงินเดือน อาชีพเสริม การศึกษา ภูมิถิ่นนา ระยะเวลาที่รับราชการ ประสบการณ์ที่ได้รับการฝึกอบรม ประสบการณ์ที่เป็นวิทยากร และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศูนย์ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลแต่อย่างใด

กังสตาล ชัยยศ (2537: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดอุตรธานีและจังหวัดเลย ที่มีต่องานเกษตรสัมพันธ์ พบว่า ความคิดเห็นของ

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่มีต่องานเกษตรสัมพันธ์ทั้ง 6 ด้าน ผู้ให้ข้อมูลเห็นด้วยในระดับสูงต่องานเกษตรสัมพันธ์ในด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดนิทรรศการและการจัดงาน ด้านการประกวดพืชและกิจกรรมการเกษตรด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนการเผยแพร่ การผลิตเอกสารสิ่งพิมพ์ เพื่อสนับสนุนการเผยแพร่ และด้านการเผยแพร่เทคโนโลยีการเกษตรทางหอกระจายข่าว

ปรีชา ดวงศิธร (2532: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการ ของสำนักงานเกษตรจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า งานส่งเสริมและบริการวิชาการเกษตร ซึ่งฝ่ายวิชาการ ได้ปฏิบัติกิจกรรมการถ่ายทอดความรู้ในรูปแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลมากกว่าการถ่ายทอดความรู้แบบมวลชน ส่วนงานแผนงานและงานประเมินผลนั้น การฝึกอบรมรายปี และการประชุมรายปี เป็นกิจกรรมที่ฝ่ายวิชาการปฏิบัติมากกว่าการปฏิบัติกิจกรรมการวางแผนงานและโครงการ การติดตาม การนิเทศและประเมินผล และการวิจัย

ประนอม โคนัน (2533: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่มีต่อโครงการปรับปรุงระบบแผนและพัฒนาเกษตรกร พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยมากกับแนวทางการผสมผสาน โครงการปรับปรุงระบบแผนและพัฒนาเกษตรกรกับระบบอื่น ๆ ที่มีอยู่เดิม เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสามารถปฏิบัติงานตามโครงการปรับปรุงระบบแผนและพัฒนาเกษตรกรประสบความสำเร็จในระดับปานกลาง และมีความเป็นไปได้ในการดำเนินงานในระดับปานกลาง ส่วนแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานนั้น ควรจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้มีความรู้ ความชำนาญ มีอุดมการณ์ในการทำงาน และมีการปรับปรุงระบบข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์พื้นที่และชุมชน

จุมพล นิภาเกษม (2536 : 91-100) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลต่อการดำเนินงานโครงการปรับปรุงระบบแผนและพัฒนาเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าเกษตรกรตำบลส่วนใหญ่เห็นด้วยในสาระสำคัญของหลักการดำเนินงานโครงการ ซึ่งได้แก่หลักการทำงานแบบล่างขึ้นบน การพัฒนาเกษตรกรให้มีจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง การวิเคราะห์พื้นที่และชุมชน และการกระตุ้นชี้แนะให้กลุ่มวางแผน โดยเน้นการมีส่วนร่วมเห็นด้วยกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล และส่วนหนึ่งได้ให้ความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการในเรื่องวัตถุประสงค์และงบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการอบรมเพิ่มเติมให้แก่เกษตรกรตำบล การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการปรับปรุงระบบข้อมูล

ระรินจิต ถ้ำเลิศ (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการใช้ประโยชน์จากสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตร พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรร้อยละ 61.9 เป็นเพศชาย ร้อยละ 59.7 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 44.6 ปี ร้อยละ 83.5 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 78.7 มีสถานภาพสมรสร้อยละ 65.7 มีรายได้เฉลี่ย 20,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 57.8 มีระยะเวลาในการรับราชการ 20 ปีขึ้นไป โดยมีระยะเวลารับราชการเฉลี่ย 20.0 ปี ร้อยละ 73.1 สังกัดหน่วยงานระดับอำเภอ ร้อยละ 79.1 ได้รับการฝึกอบรม 2 ครั้ง/ปี โดยได้รับการฝึกอบรมเฉลี่ย 2.16 ครั้ง/ปี และร้อยละ 20.9 ไม่ได้รับการฝึกอบรม และพบว่าความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรพบว่า เอกสารคำแนะนำหมวดเทคนิคการผลิต แผ่นพับทางการเกษตรหมวดเคหกิจเกษตร เบ็ดเตล็ด เอกสารวิชาการ อินเทอร์เน็ต และอินทราเน็ตมีการใช้ประโยชน์มากที่สุด เพื่อเพิ่มพูนความรู้ สำหรับ ไปสเตอร์มีการใช้ประโยชน์มากที่สุดเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

และปัญญา พันธุ์ศรีศักดิ์ (2541: 93 - 99) ได้ศึกษาความรู้การปฏิบัติงานและความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า เกษตรกรตำบลเป็นชายร้อยละ 73.04 มีอายุเฉลี่ย 37.92 ปี แต่งงานแล้วร้อยละ 86.96 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 72.17 ระยะเวลารับราชการเฉลี่ย 15.15 ปี ระยะเวลาปฏิบัติงานในพื้นที่ปัจจุบันเฉลี่ย 6.93 ปี มีครัวเรือนเกษตรกรในความรับผิดชอบเฉลี่ย 1,248.99 ครัวเรือน พื้นที่รับผิดชอบเฉลี่ย 67.38 ตารางกิโลเมตร และมีกลุ่มเกษตรกรทำนาในความรับผิดชอบมากที่สุด ร้อยละ 66.09 คะแนนความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย 72.94 คะแนน สำหรับความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร พบว่า เกษตรกรตำบลเห็นด้วยมากกับการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร (3.77 คะแนน) เห็นด้วยมากกับการใช้กลุ่มในการพัฒนาสมาชิก (3.51 คะแนน) และเห็นด้วยมากกับบทบาทหน้าที่ของเกษตรกรตำบลเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกร (3.45 คะแนน) และปัญหาที่เกษตรกรตำบลพบ คือ กลุ่มเกษตรกรไม่มีการดำเนินงานธุรกิจร้อยละ 43.47 และขาดงบประมาณ ร้อยละ 38.26

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตร ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน ด้านส่งเสริมการเกษตร ประกอบด้วย นักวิชาการส่งเสริม-การเกษตร เจ้าหน้าที่งานการเกษตร และเจ้าพนักงานเทคนิคเกษตร ในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย ทั้งหมด 161 คน โดยไม่มีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีคำถามเป็นลักษณะแบบปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งเนื้อที่แบบสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรสระดับการศึกษา ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานด้านส่งเสริมการเกษตร ระยะเวลาที่รู้จักกับศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) รายได้ ที่ดินเพื่อการเกษตร การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากสื่อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เป็นคำถามความคิดเห็น โดยมีคำตอบให้เลือกเป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) กำหนดให้แต่ละข้อมี 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน ระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน ระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน ระดับน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน ระดับน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน สำหรับเกณฑ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ด้านต่าง ๆ ได้แก่

- 1) การศึกษาวิจัยและพัฒนาด้านวิชาการ
- 2) การผลิตและขยายพันธุ์พืชสวน
- 3) การถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านพืชสวน
- 4) การบริการ

5) การให้บริการด้านอื่น ๆ ที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ควรมีเพิ่มเติม

โดยให้แสดงความคิดเห็นว่าแต่ละประเด็น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยเพียงใด ตามมาตรฐานค่า 5 ระดับ ของ Likert คือ เห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน เห็นด้วยมาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน เห็นด้วยปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน เห็นด้วยน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน เห็นด้วยน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ได้แก่

1) การไม่ทราบรูปแบบการให้บริการของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

2) การไม่มีโอกาสที่จะเข้ารับบริการจากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

3) ความไม่สะดวกที่จะเดินทางเข้ามาใช้บริการจากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

4) ปัญหางบประมาณที่มีไม่เพียงพอที่จะเข้ามาใช้บริการจากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

5) ความสนใจที่จะเข้ารับบริการจากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

6) การให้บริการจากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ไม่ตรงกับภารกิจที่ทำอยู่

7) สมรรถนะของเจ้าหน้าที่ของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

8) ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

โดยให้แสดงความคิดเห็นว่าแต่ละประเด็น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยเพียงใด ตามมาตรฐานค่า 5 ระดับ ของ Likert คือ เห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน เห็นด้วยมาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน เห็นด้วยปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน เห็นด้วยน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน เห็นด้วยน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

การสร้างเครื่องมือและทดสอบเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยต่างๆ สำหรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
2. กำหนดกรอบเนื้อหาและข้อคำถามให้สอดคล้องกับแนวคิดการวิจัย
3. นำเครื่องมือที่จัดสร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบให้ความคิดเห็น จากนั้นนำเครื่องมือดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ

การทดสอบเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

1. การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา เพื่อตรวจสอบว่าแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมานั้นสามารถวัดได้ครอบคลุมขอบเขตของเนื้อหาหรือไม่ โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และความตรงของเนื้อหา แล้วดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตาม ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

2. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ ของแบบสัมภาษณ์ โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปทดสอบกับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ปรึกษา จำนวน 20 ราย ที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และสำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ ในตอนที่ 1 คือการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากสื่อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อคำนวณหาค่า reliability coefficients ตามวิธีของ Cronbach โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ ผลปรากฏว่าแบบสัมภาษณ์แต่ละตอนมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Cronbach's alpha) ดังนี้

ตอนที่ 1 การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากสื่อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ได้ค่า Cronbach's alpha = 0.842

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ได้ค่า Cronbach's alpha = 0.984

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ได้ค่า Cronbach's alpha = 0.928

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ วารสาร บทความ เอกสารวิชาการ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลออนไลน์ที่ค้นคว้าผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

3.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นรายบุคคลด้วยตนเอง จำนวน 161 ราย ตามขั้นตอนดังนี้

(1) จัดทำแผนการออกเก็บข้อมูลจากประชากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตร ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน ด้านส่งเสริมการเกษตร ประกอบด้วย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เจ้าพนักงานการเกษตร และเจ้าพนักงานเทคนิคเกษตร ในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย

(2) ทำหนังสือขออนุเคราะห์อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยจากผู้บังคับบัญชา เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ และเพื่อขอความร่วมมือจากนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย

(3) เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นรายบุคคลจนครบ 161 ราย แล้วทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล ระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายน 2553

(4) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สรุปผล แปลผล และรายงานผลการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ และตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์แล้วมาจัดหมวดหมู่ จากนั้นนำไปลงรหัสเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage)

ค่าเฉลี่ย(mean) ค่าสูงสุด(maximum) ค่าต่ำสุด(minimum) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(standard deviation)

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจ ปัจจัยอื่น ๆ รวมทั้งความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) โดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (arithmatic mean) ค่าสูงสุดต่ำสุด (maximum and minimum) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

โดยการแปลความหมายระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากสื่อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ตามเกณฑ์การให้คะแนน เป็นดังนี้

ระดับ การได้รับข้อมูลข่าวสารมากที่สุด	ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00
ระดับ การได้รับข้อมูลข่าวสารมาก	ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20
ระดับ การได้รับข้อมูลข่าวสารปานกลาง	ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40
ระดับ การได้รับข้อมูลข่าวสารน้อย	ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60
ระดับ การได้รับข้อมูลข่าวสารน้อยที่สุด	ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) โดยใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุดต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

โดยการแปลความหมายระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ใช้วิธีนำค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นมาเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) โดยใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุดต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

โดยการแปลความหมายระดับปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม
 การเกษตรที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย
 (พืชสวน) ใช้วิธีนำค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็นมาเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง “ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย (พืชสวน)” ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการบรรยายประกอบตาราง ดังนี้

1. สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และปัจจัยอื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
2. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)
3. ปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)
4. ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจ และปัจจัยอื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพพื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจ และปัจจัยอื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรบางประการ ด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตาราง ที่ 4.1 ถึงตาราง ที่ 4.8

ตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานทางสังคมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ประเด็น	จำนวน(ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.
N= 161						
1.เพศ						
ชาย	109	67.7				
หญิง	52	32.3				
2.อายุ (ปี)						
			25	59	48.87	7.948
< 31	12	7.5				
31 – 40	10	6.2				
41 – 50	47	29.2				
> 50	92	57.1				
3. สถานภาพการสมรส						
โสด	27	16.8				
สมรส	126	78.2				
หม้าย/หย่าร้าง	8	5.0				
4. การศึกษาขั้นสูงสุด						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	13	8.1				
ปริญญาตรี	121	75.1				
สูงกว่าปริญญาตรี	27	16.8				

จากตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานทางสังคมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย ปรากฏผลดังนี้

เพศ พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 67.7 เป็นเพศชาย และร้อยละ 32.3 เป็นเพศหญิง

อายุ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 57.1 มีอายุมากกว่า 50ปี รองลงมาร้อยละ 47.0 รองลงมาร้อยละ 29.2 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี รองลงมาร้อยละ 7.5 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี และร้อยละ 6.2 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี โดยมีอายุต่ำสุด 25 ปี อายุสูงสุด 59 ปี และอายุเฉลี่ย 48.87 ปี

สถานภาพการสมรส เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 16.8 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 78.2 มีสถานภาพสมรส และร้อยละ 5.0 มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง

การศึกษา พบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ส่วนมากร้อยละ 75.1 จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 16.8 จบการศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี และร้อยละ 8.1 จบการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 4.2 สภาพพื้นฐานทางสังคมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ด้านประสบการณ์การทำงาน
ด้านส่งเสริมการเกษตร

N = 161

ประเด็น	จำนวน(ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. อายุราชการ (ปี)			0.5	35	24.61	9.376
< 11	12	7.5				
11 – 20	10	6.2				
21 – 30	47	29.2				
> 30	92	57.1				
2. ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน						
นักวิชาการส่งเสริม	129	80.1				
การเกษตร						
นักวิชาการส่งเสริม	16	9.9				
การเกษตรปฏิบัติการ						
นักวิชาการส่งเสริม	110	68.3				
การเกษตรชำนาญการ						
นักวิชาการส่งเสริม	3	1.9				
การเกษตรชำนาญการ						
พิเศษ						
เจ้าพนักงานการเกษตร	24	14.9				
เจ้าพนักงานการเกษตร	23	14.3				
ชำนาญงาน						
เจ้าพนักงานการเกษตร	1	0.6				
อาวุโส						
เจ้าพนักงานเทคนิคเกษตร	8	5.0				
เจ้าพนักงานเทคนิคเกษตร	8	5.0				
ชำนาญงาน						

จากตารางที่ 4.2 สภาพพื้นฐานทางสังคมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ด้าน
ประสิทธิภาพการทำงาน ด้านส่งเสริมการเกษตร ปรากฏผลดังนี้

ประสิทธิภาพการทำงานด้านส่งเสริมการเกษตร พบว่า อายุราชการของเจ้าหน้าที่
ส่งเสริมการเกษตร ส่วนมากร้อยละ 57.1 มีอายุราชการมากกว่า 30 ปี รองลงมาร้อยละ 29.2 มีอายุ
ราชการอยู่ระหว่าง 21 – 30 ปี รองลงมาร้อยละ 7.5 มีอายุราชการน้อยกว่า 30 ปี และร้อยละ 6.2
มีอายุราชการอยู่ระหว่าง 11 – 20 ปี โดยมีอายุราชการต่ำสุด 0.5 ปี อายุราชการสูงสุด 35 ปีและอายุ
ราชการเฉลี่ยอยู่ที่ 24.61 ปี (ค่าเฉลี่ย = 24.61)

ตำแหน่งในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ประกอบด้วย

1. ตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 80.1 ประกอบด้วยนักวิชาการ
ส่งเสริมการเกษตรระดับปฏิบัติการ ร้อยละ 9.9 นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรระดับชำนาญการ
ร้อยละ 68.3 และนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรระดับชำนาญการพิเศษ ร้อยละ 1.9
2. ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเกษตร ร้อยละ 14.9 ประกอบด้วย เจ้าพนักงานการเกษตร
ระดับชำนาญงาน ร้อยละ 14.3 และเจ้าพนักงานการเกษตรระดับอาวุโส ร้อยละ 0.6
3. ตำแหน่งเจ้าพนักงานเทคนิคการเกษตรระดับชำนาญงาน ร้อยละ 5.0

ตารางที่ 4.3 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

N = 161

ประเด็น	จำนวน(ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. รายได้ประจำ (บาท/เดือน)			7,940	50,000	27,420.45	7,790.701
< 10,001	16	9.9				
10,001 – 20,000	6	3.7				
20,001 – 30,000	104	64.6				
30,001 – 40,000	33	20.5				
> 40,000	2	1.3				
2. รายได้พิเศษเกี่ยวกับการเกษตร (บาท/เดือน)			500	35,000	591.93	3,060.310
ไม่มี	141	87.6				
< 5,000	14	8.7				
5,000 – 10,000	5	3.1				
> 10,000	1	0.6				
3. รายได้พิเศษอื่น ๆ (บาท/เดือน)			550	30,000	872.98	3,562.921
ไม่มี	133	82.6				
< 5,000	21	13.0				
5,000 – 10,000	3	1.9				
> 10,000	4	2.5				
4. ที่ดินในครอบครองเพื่อ การเกษตร (ไร่)			0.25	300	8.55	25.429
ไม่มี	69	42.9				
< 1	6	3.7				
1 – 10	51	31.7				
11 – 20	24	14.9				
> 20	11	6.8				

จากตารางที่ 4.3 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย ปรากฏผลดังนี้

รายได้ประจำ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 64.6 มีรายได้ประจำอยู่ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท/เดือน รองลงมาร้อยละ 20.5 มีรายได้ประจำอยู่ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท/เดือน รองลงมาร้อยละ 9.9 มีรายได้ประจำน้อยกว่า 10,001 บาท/เดือน รองลงมาร้อยละ 3.7 มีรายได้ประจำอยู่ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท/เดือน และร้อยละ 1.3 มีรายได้ประจำมากกว่า 40,000 บาท/เดือน โดยมีรายได้ประจำต่ำสุด 7,940 บาท/เดือน สูงสุด 50,000 บาท/เดือน และรายได้ประจำเฉลี่ย 27,420.45 บาท/เดือน

รายได้พิเศษเกี่ยวกับการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ส่วนมากคือร้อยละ 87.6 ไม่มีรายได้พิเศษเกี่ยวกับการเกษตร รองลงมาร้อยละ 8.7 มีรายได้พิเศษเกี่ยวกับการเกษตรน้อยกว่า 5,000 บาท/เดือน รองลงมาร้อยละ 3.1 มีรายได้พิเศษเกี่ยวกับการเกษตรอยู่ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท/เดือน และร้อยละ 0.6 มีรายได้พิเศษเกี่ยวกับการเกษตรมากกว่า 10,000 บาท/เดือน โดยมีรายได้พิเศษเกี่ยวกับการเกษตรสูงสุด 35,000 บาท/เดือน และรายได้พิเศษเกี่ยวกับการเกษตรเฉลี่ย 591.93 บาท/เดือน

รายได้รายได้พิเศษอื่นๆ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ส่วนมากร้อยละ 82.6 ไม่มีรายได้พิเศษอื่นๆ รองลงมาร้อยละ 13.0 มีรายได้พิเศษอื่นๆ น้อยกว่า 5,000 บาท/เดือน รองลงมาร้อยละ 2.5 มีรายได้พิเศษอื่นๆ มากกว่า 10,000 บาท/เดือน และร้อยละ 1.9 มีรายได้พิเศษอื่นๆ อยู่ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท/เดือน โดยมีรายได้พิเศษอื่นๆ สูงสุด 30,000 บาท/เดือน และรายได้พิเศษอื่นๆ เฉลี่ย 872.98 บาท/เดือน

ที่ดินในครอบครองเพื่อการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 42.9 ไม่มีที่ดินในครอบครองเพื่อการเกษตร รองลงมาร้อยละ 31.7 มีที่ดินในครอบครองเพื่อการเกษตร 1–10 ไร่ รองลงมาร้อยละ 14.9 มีที่ดินในครอบครองเพื่อการเกษตร 11–20 ไร่ รองลงมาร้อยละ 6.8 มีที่ดินในครอบครองเพื่อการเกษตรมากกว่า 20 ไร่ และรองลงมาร้อยละ 3.7 มีที่ดินในครอบครองเพื่อการเกษตรน้อยกว่า 1 ไร่ โดยมีที่ดินในครอบครองเพื่อการเกษตรสูงสุด 300 ไร่ และที่ดินในครอบครองเพื่อการเกษตรเฉลี่ย 8.55 ไร่

ตารางที่ 4.4 จำนวนระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรู้จักและใช้บริการของศูนย์ฯ

N = 161

ประเด็น	จำนวน(ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.
ระยะเวลาที่รู้จักศูนย์ฯ (ปี)			0.5	35	17.80	9.341
ไม่รู้จัก	2	1.2				
< 1	4	2.5				
1 – 10	44	27.3				
11 – 20	51	31.7				
> 20	60	37.3				
จำนวนการให้บริการของศูนย์ฯ (ครั้ง/ปี)			1	80	0.80	0.400
ไม่เคยใช้บริการ	32	19.9				
1 – 10	125	77.7				
11 – 20	1	0.6				
21 – 30	1	0.6				
> 30	2	1.2				

จากตารางที่ 4.4 จำนวนระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรู้จักและใช้บริการของ ศูนย์ฯ ปรากฏผลดังนี้

ระยะเวลาที่รู้จักศูนย์ฯ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 37.3 รู้จักศูนย์ฯ มาเป็นเวลามากกว่า 20 ปี รองลงมา ร้อยละ 31.7 รู้จักศูนย์ฯ มาเป็นเวลา 11 – 20 ปี รองลงมา ร้อยละ 27.3 รู้จักศูนย์ฯ มาเป็นเวลา 1 – 10 ปี รองลงมา ร้อยละ 2.5 รู้จักศูนย์ฯ มาเป็นเวลาน้อยกว่า 1 ปี และร้อยละ 1.2 ไม่รู้จักศูนย์ฯ มาก่อน โดยระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรู้จักศูนย์ฯ มากที่สุด 35 ปี และระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรู้จักศูนย์ฯ เฉลี่ย 17.80 ปี

จำนวนการให้บริการของศูนย์ฯ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 77.7 ใช้บริการน้อยกว่า 1 – 10 ครั้ง/ปี รองลงมา ร้อยละ 19.9 ไม่เคยใช้บริการ รองลงมา ร้อยละ 1.2 ใช้บริการมากกว่า 30 ครั้ง/ปี และร้อยละ 0.6 ใช้บริการ 11 – 20 และ 20 – 30 ครั้ง/ปี โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้บริการศูนย์ฯ มากที่สุด 80 ครั้ง/ปี และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้บริการศูนย์ฯ เฉลี่ย 0.8 ครั้ง/ต่อ

ตารางที่ 4.5 กิจกรรมของศูนย์ฯ ที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเคย/ต้องการเข้าร่วม

N = 161

ประเด็น	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
กิจกรรมที่เคยเข้าร่วม/ต้องการ		
ร่วมกิจกรรม (กรณีไม่เคยใช้		
บริการ) ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ		
การศึกษาวิจัย	29	18.0
การจัดทำปัจจัยการผลิต	19	11.8
การฝึกอบรม	112	69.6
การศึกษาดูงาน	95	59.0
การใช้สถานที่ประชุม, อบรม,	114	70.8
สัมมนาและห้องพัก		
การรับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต	68	42.2
ใช้ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร	69	42.9

จากตารางที่ 4.5 กิจกรรมของศูนย์ฯ ที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเคย/ต้องการเข้าร่วม (กรณีไม่เคยใช้บริการ) ปรากฏผลดังนี้

การใช้สถานที่ประชุม, อบรม, สัมมนาและห้องพัก ร้อยละ 70.8 การฝึกอบรม ร้อยละ 69.6 การศึกษาดูงาน ร้อยละ 59.0 ใช้ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร ร้อยละ 42.9 การรับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ร้อยละ 42.2 การศึกษาวิจัย ร้อยละ 18.0 การจัดทำปัจจัยการผลิต ร้อยละ 11.8

นอกจากกิจกรรมดังกล่าวแล้ว ผู้ที่เคยใช้บริการจากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ได้เชิญวิทยากรของศูนย์ฯ ไปบรรยายในพื้นที่ของเกษตรกร และมีการให้คำปรึกษาในการดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกรด้วย

ตารางที่ 4.6 แหล่งและระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
ด้านสื่อสารมวลชน

N= 161

ประเด็น	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
สิ่งพิมพ์	2 (1.3)	18 (11.1)	52 (32.3)	59 (36.6)	30 (18.7)	3.60	มาก
วิทยุกระจายเสียง	20 (12.4)	35 (21.7)	65 (40.0)	29 (18.0)	12 (7.5)	2.86	ปานกลาง
โทรทัศน์	5 (3.1)	15 (9.4)	33 (20.5)	54 (33.5)	54 (33.5)	3.85	มาก
คอมพิวเตอร์/ อินเทอร์เน็ต	13 (8.1)	21 (13.0)	59 (36.6)	50 (31.1)	18 (11.2)	3.24	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม						3.39	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 แหล่งและระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรด้านสื่อสารมวลชน พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากสื่อสารมวลชน ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.39) โดยแบ่งตามแหล่งข้อมูลได้ดังนี้ คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากโทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.85 และ 3.60 ตามลำดับ และได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต และวิทยุกระจายเสียง ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.24 และ 2.86 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แหล่งและระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
ด้านสื่อบุคคล

N= 161

ประเด็น	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
เจ้าหน้าที่ของศูนย์ ฯ	21 (13.0)	26 (16.2)	53 (32.9)	48 (29.8)	13 (8.1)	3.04	ปานกลาง
ผู้บังคับบัญชา	4 (2.5)	17 (10.6)	46 (28.6)	69 (42.8)	25 (15.5)	3.58	มาก
เพื่อนร่วมงาน	5 (3.1)	10 (6.2)	65 (40.4)	60 (37.3)	21 (13.0)	3.51	มาก
เพื่อนบ้าน	35 (21.7)	36 (22.4)	68 (42.3)	17 (10.6)	5 (3.1)	2.51	น้อย
ญาติพี่น้อง	34 (21.1)	44 (27.3)	50 (31.1)	29 (18.0)	4 (2.5)	2.53	น้อย
ผู้ที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมจากศูนย์ ฯ	31 (19.3)	35 (21.7)	55 (34.2)	35 (21.7)	5 (3.1)	2.68	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม						2.98	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 แหล่งและระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรด้านสื่อบุคคล พบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากสื่อบุคคล ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.98) โดยแบ่งตามแหล่งข้อมูลได้ดังนี้ คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.58 และ 3.51 ตามลำดับ ได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ของศูนย์ ฯ และผู้ที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมจากศูนย์ ฯ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.04 และ 2.68 ตามลำดับ และได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากญาติพี่น้อง และเพื่อนบ้าน ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.53 และ 2.51 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แหล่งและระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
ด้านสื่อกิจกรรม

N= 161

ประเด็น	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
การศึกษาดูงานหรือการ ทัศนศึกษา	13 (8.1)	23 (14.3)	62 (38.5)	51 (31.7)	12 (7.4)	3.16	ปานกลาง
การจัดนิทรรศการ	9 (5.6)	28 (17.4)	78 (48.5)	40 (24.8)	6 (3.7)	3.04	ปานกลาง
การประชุม/สัมมนา	8 (5.0)	16 (9.9)	54 (33.5)	57 (35.4)	26 (16.2)	3.48	มาก
เฉลี่ยรวม						3.23	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 แหล่งและระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรด้านสื่อกิจกรรม พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากสื่อกิจกรรม ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.23) โดยแบ่งตามแหล่งข้อมูลได้ดังนี้ คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากการประชุม/สัมมนา ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.48) และได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรการศึกษาดูงานหรือการทัศนศึกษา และการจัดนิทรรศการ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.16 และ 3.04 ตามลำดับ

นอกจากสื่อต่าง ๆ แล้วยังพบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตร จากแหล่งอื่น ๆ เช่น เกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จ การฝึกงาน การฝึกอบรม หนังสือ-ราชการ จดหมาย ข่าวประชาสัมพันธ์ และข่าวลือ เป็นต้น

**ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์
ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)**

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์
ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.9 ถึงตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.9 ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์
ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ด้านการศึกษาวิจัยและ
พัฒนาด้านวิชาการ

N= 161

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
การศึกษาวิจัยและ พัฒนาด้านวิชาการ							
1. การศึกษาวิจัย ทดสอบเพื่อพัฒนา งานด้านพืชสวน	3 (1.9)	10 (6.2)	44 (27.3)	64 (39.8)	40 (24.8)	3.80	มาก
2. การวิจัยร่วมกับ หน่วยงานภายในกรม ส่งเสริมการเกษตร	3 (1.9)	13 (8.0)	45 (28.0)	62 (38.5)	38 (23.6)	3.74	มาก
3. การวิจัยร่วมกับ หน่วยงานภายนอก กรมส่งเสริมการเกษตร	3 (1.9)	21 (13.0)	59 (36.6)	51 (31.7)	27 (16.8)	3.48	มาก
4. การจัดทำองค์ความรู้ จากการวิจัยด้านพืชสวน	2 (1.3)	15 (9.3)	48 (29.8)	57 (35.4)	39 (24.2)	3.72	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
5. การรวบรวม องค์ความรู้เทคโนโลยี ด้านพืชสวน	3 (1.9)	13 (8.0)	48 (29.8)	55 (34.2)	42 (26.1)	3.75	มาก
6. การเผยแพร่ ผลการวิจัย	2 (1.3)	18 (11.1)	43 (26.7)	52 (32.3)	46 (28.6)	3.76	มาก
เฉลี่ยรวม						3.71	มาก

จากตารางที่ 4.9 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ด้านการศึกษาวิจัยและพัฒนา ด้านวิชาการเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยมากในทุกประเด็น (ค่าเฉลี่ย = 3.71) ดังนี้ การศึกษาวิจัย/ทดสอบเพื่อพัฒนางานด้านพืชสวน การเผยแพร่ผลการวิจัย การรวบรวมองค์ความรู้ เทคโนโลยีด้านพืชสวน การวิจัยร่วมกับหน่วยงานภายในกรมส่งเสริมการเกษตร การจัดทำองค์ความรู้จากการวิจัยด้านพืชสวน และการวิจัยร่วมกับหน่วยงานภายนอกกรมส่งเสริมการเกษตร โดยมีค่าเฉลี่ย 3.80 3.76 3.75 3.74 3.72 และ 3.48 ตามลำดับ

โดยหัวข้อ/เรื่องที่ต้องการให้ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ทำการวิจัยนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต้องการให้ศูนย์ฯ ทำการวิจัยในหัวข้อ/เรื่องต่าง ๆ โดยจัดกลุ่มได้ 6 ด้าน ดังนี้

1. เทคโนโลยีการผลิต ได้แก่
 - 1) พันธุ์พืชสวน
 - 2) การให้ปุ๋ยกับพืชสวน
 - 3) ระบบน้ำในสวน
 - 4) การเพิ่มผลผลิตพืช
 - 5) เทคโนโลยีการผลิตพืชสมุนไพร
 - 6) การเพาะเห็ด

ได้ 7) การประยุกต์และปรับใช้เทคโนโลยีการเกษตรในระดับที่ชาวบ้านนำไปปฏิบัติ

2. การแปรรูปและเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้แก่

1) การอบแห้งลำไย

2) การเพิ่มมูลค่ากุหลาบ

3. ตลาดสินค้าเกษตร

4. พลังงานทดแทนจากธรรมชาติ

5. ทักษะคติของชาวไทยภูเขาต่อศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัด

เชียงราย (พืชสวน)

6. การดำเนินงาน โดยมีแผนงาน/โครงการ ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 4.10 ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ด้านการผลิตและขยายพันธุ์พืชสวน

N= 161

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
การผลิตและขยายพันธุ์พืชสวน							
พืชสวน							
1. แปลงเรียนรู้/แปลงสาธิต							
1) สามารถใช้ประกอบการฝึกอบรมได้	2	7	37	76	39	3.89	มาก
	(1.3)	(4.3)	(23.0)	(47.2)	(24.2)		
2) ช่วยเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาที่ฝึกอบรมได้	3	8	43	69	38	3.81	มาก
	(1.9)	(5.8)	(26.7)	(42.8)	(23.6)		
3) สามารถนำตัวอย่างจากแปลง/จุดเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้งานได้	2	9	44	71	35	3.80	มาก
	(1.3)	(5.6)	(27.3)	(44.1)	(21.7)		
2. โรงเรียนเพาะชำ							
1) การจัดการภายในโรงเรียนมีคุณภาพ	3	7	52	69	30	3.72	มาก
	(1.9)	(4.3)	(32.3)	(42.3)	(42.9)		
3. การจัดทำปัจจัยการผลิต							
1) การวางแผนการผลิตเพื่อสนับสนุนแก่เกษตรกร	3	10	45	71	32	3.74	มาก
	(1.9)	(6.2)	(28.0)	(44.1)	(19.8)		
2) ปัจจัยการผลิตมีคุณภาพ	3	11	48	72	27	3.68	มาก
	(1.9)	(6.8)	(29.8)	(44.7)	(16.8)		
เฉลี่ยรวม						3.77	มาก

จากตารางที่ 4.10 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ด้านการผลิตและขยายพันธุ์พืชสวน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยมากในทุกประเด็น (ค่าเฉลี่ย = 3.77) ดังนี้ แปลงเรียนรู้/แปลงสาธิตสามารถใช้ประกอบการฝึกอบรมได้ แปลงเรียนรู้/แปลงสาธิตช่วยเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาที่ฝึกอบรมได้ แปลงเรียนรู้/แปลงสาธิตสามารถนำตัวอย่างจากแปลง/จุดเรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้งานได้ การวางแผนการผลิตป้องกันการผลิต (การผลิตพืชพันธุ์ดี) เพื่อสนับสนุนแก่เกษตรกร การจัดการภายในโรงเรียนเพาะชำมีคุณภาพ ป้องกันการผลิตมีคุณภาพ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.89 3.81 3.80 3.74 3.72 และ 3.68 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ด้านการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านพืชสวน

N= 161

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. การสาธิตการใช้เทคโนโลยีการเกษตร	2 (1.3)	10 (6.2)	43 (26.7)	67 (41.6)	39 (24.2)	3.81	มาก
2. การฝึกอบรมให้ความรู้เทคโนโลยีด้านพืชสวน	3 (1.9)	7 (4.3)	39 (24.2)	78 (48.5)	34 (21.1)	3.83	มาก
3. การฝึกงานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีด้านพืชสวน	2 (1.3)	12 (7.4)	45 (28.0)	70 (43.5)	32 (19.8)	3.73	มาก
4. การจัดสถานที่สำหรับการศึกษาดูงาน	2 (1.3)	9 (5.6)	38 (23.6)	71 (44.1)	41 (25.5)	3.87	มาก
5. วิทยากรถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านพืชสวน	3 (1.9)	7 (4.3)	44 (27.3)	70 (43.5)	37 (23.0)	3.81	มาก
เฉลี่ยรวม						3.81	มาก

จากตารางที่ 4.11 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ด้านการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านพืชสวน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยมากในทุกประเด็น (ค่าเฉลี่ย = 3.81) ดังนี้ การจัดสถานที่สำหรับการศึกษาดูงาน การฝึกอบรมให้ความรู้เทคโนโลยีด้านพืชสวน การสาธิตการใช้เทคโนโลยีการเกษตร วิทยากรถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านพืชสวน การฝึกงานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีด้านพืชสวน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.87 3.83 3.81 และ 3.73 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์
ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ด้านการบริการ

N = 161

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
การบริการ							
1. การเป็นที่ปรึกษา ทางวิชาการเกษตร	3 (1.9)	5 (3.1)	33 (20.5)	79 (49.0)	41 (25.5)	3.93	มาก
2. สถานที่ให้บริการ ประชุม, อบรม, สัมมนา รวมทั้ง ห้องพัก	1 (0.6)	10 (6.2)	29 (18.1)	81 (50.3)	40 (24.8)	3.93	มาก
3. การสนับสนุนปัจจัย การผลิต	2 (1.3)	14 (8.6)	42 (26.1)	70 (43.5)	33 (20.5)	3.73	มาก
4. การให้คำแนะนำ ทางวิชาการ	3 (1.9)	8 (5.0)	33 (20.5)	81 (50.3)	36 (22.3)	3.86	มาก
5. การจัดนิทรรศการ ทางวิชาการ	4 (2.5)	10 (6.2)	39 (24.2)	83 (51.6)	25 (15.5)	3.71	มาก
6. การเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารทาง การเกษตร	4 (2.5)	7 (4.3)	45 (28.0)	76 (47.2)	29 (18.0)	3.74	มาก
7. การเผยแพร่เอกสาร วิชาการทาง การเกษตร	4 (2.5)	12 (7.4)	42 (26.1)	76 (47.2)	27 (16.8)	3.68	มาก
8. เป็นแหล่งท่องเที่ยว เชิงเกษตร	4 (2.5)	15 (9.9)	51 (31.7)	68 (42.2)	22 (13.7)	3.55	มาก
เฉลี่ยรวม						3.77	มาก

จากตารางที่ 4.12 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ด้านการบริการ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยมากในทุกประเด็น (ค่าเฉลี่ย = 3.77) ดังนี้ การเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ เกษตร สถานที่สำหรับการประชุม/อบรม/สัมมนา รวมทั้งห้องพัก การให้คำแนะนำทางวิชาการ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การจัดนิทรรศการทาง วิชาการ การเผยแพร่เอกสารวิชาการทางการเกษตร เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยมีค่าเฉลี่ย 3.93 3.86 3.74 3.73 3.71 3.68 และ 3.55 ตามลำดับ

นอกจากการบริการด้านต่าง ๆ ที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัด เชียงราย (พืชสวน) ได้ดำเนินการแล้ว เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต้องการให้ศูนย์ฯ เพิ่มการ ให้บริการด้านอื่น ๆ โดยจัดกลุ่มได้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านพันธุ์ไม้และการขยายพันธุ์พืช
 - 1) เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์พืชสวนพันธุ์ดี
 - 2) ผลิตพันธุ์พืชเศรษฐกิจคุณภาพมาตรฐาน
 - 3) สนับสนุนพันธุ์ไม้
 - 4) เป็นแหล่งขยายพันธุ์พืชสู่เกษตรกร
 - 5) งานวิชาการด้านการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ
2. ด้านเอกสารวิชาการ
 - 1) เอกสารประกอบงานวิชาการ
 - 2) เอกสารรายเดือน
3. ด้านกระบวนการดำเนินงาน
 - 1) แหล่งเรียนรู้เฉพาะด้านพืชสวนแบบครบวงจร
 - 2) การส่งเสริมด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - 3) มีหน่วยส่งเสริมความรู้เทคโนโลยีการเกษตรให้แก่ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
 - 4) การทำงานร่วมกับนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลมากขึ้น
4. ด้านการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้แก่
 - 1) การแปรรูปพืชผักสมุนไพร และไม้ผลเมืองหนาว
 - 2) การจัดสวนภายในและภายนอกอาคาร

ตอนที่ 3 ปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มีต่อการให้บริการของศูนย์ส่งเสริม และพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มีต่อการให้บริการของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายปรากฏผลดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มีต่อการให้บริการของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

N= 161

ประเด็น	ระดับความรุนแรงของปัญหา					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. ไม่ทราบรูปแบบการให้บริการของศูนย์ ฯ (n=132)	23 (17.4)	22 (16.7)	60 (45.4)	19 (14.4)	8 (6.1)	2.75	ปานกลาง
2. ไม่มีโอกาสที่จะเข้ารับบริการจากศูนย์ ฯ (n=131)	28 (21.4)	23 (17.5)	60 (45.8)	15 (11.5)	5 (3.8)	2.57	น้อย
3. ไม่สะดวกที่จะเดินทางเข้ามารับบริการจากศูนย์ ฯ	31 (23.7)	25 (19.1)	56 (42.7)	14 (10.7)	5 (3.8)	2.52	น้อย
4. ไม่มีโครงการที่จะเข้ามารับบริการจากศูนย์ ฯ (n=124)	22 (17.8)	15 (12.4)	46 (37.1)	21 (16.9)	20 (16.1)	3.02	ปานกลาง
5. ไม่มีความสนใจที่จะเข้ารับบริการจากศูนย์ ฯ (n=125)	29 (23.2)	30 (24.0)	39 (31.2)	19 (15.2)	8 (6.4)	2.58	น้อย
6. การให้บริการจากศูนย์ ฯ ไม่ตรงกับภารกิจที่ทำอยู่	29 (23.2)	23 (18.4)	46 (36.8)	16 (12.8)	11 (8.8)	2.66	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม						2.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 ปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มีต่อการการใช้บริการของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) พบว่า โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มีต่อการการใช้บริการของศูนย์ฯ มีความรุนแรงในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.68) โดยแยกประเด็นปัญหาและความรุนแรงของปัญหา ดังนี้ ไม่มีโครงการที่จะเข้ามารับบริการจากศูนย์ฯ ไม่ทราบรูปแบบการให้บริการของศูนย์ฯ การให้บริการจากศูนย์ฯ ไม่ตรงกับภารกิจที่ทำอยู่ มีความรุนแรงในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.02 2.75 และ 2.66 ตามลำดับ และไม่มี ความสนใจที่จะเข้ารับบริการจากศูนย์ฯ ไม่มีโอกาสที่จะเข้ารับบริการจากศูนย์ฯ และไม่สะดวกที่จะเดินทางเข้ามารับบริการจากศูนย์ฯ มีความรุนแรงในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.58 2.57 และ 2.52 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ที่สรุปจากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างปรากฏผลดังตารางที่ 4.14 และตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.14 ลักษณะของเจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ที่พึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

N = 161

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. มีการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์	1 (0.6)	3 (1.9)	28 (17.4)	65 (40.4)	64 (39.8)	4.17	มาก
2. มีการบริการที่ดี	2 (1.3)	1 (0.6)	23 (14.2)	65 (40.4)	70 (43.5)	4.24	มากที่สุด
3. มีการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ	2 (1.3)	1 (0.6)	23 (14.2)	71 (44.1)	64 (39.8)	4.20	มาก
4. มีการเชื่อมั่นในความถูกต้องชอบธรรม/จริยธรรม	2 (1.3)	2 (1.3)	26 (16.1)	75 (46.5)	56 (34.8)	4.12	มาก
5. มีการทำงานเป็นทีม	3 (1.6)	5 (3.1)	21 (13.0)	76 (47.2)	5 (34.8)	4.10	มาก
6. มีความสามารถ/ทักษะในการสื่อสาร	4 (2.5)	5 (3.1)	27 (16.7)	70 (43.5)	55 (34.2)	4.04	มาก
7. มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	3 (1.9)	7 (4.3)	38 (23.6)	71 (44.1)	42 (26.1)	3.88	มาก

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

N = 161

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
8. มีความสามารถใน การคิดวิเคราะห์ ประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีการผลิต และการจัดการ พืชสวน	1 (0.6)	3 (1.9)	35 (21.7)	82 (51.0)	40 (24.8)	3.98	มาก
เฉลี่ยรวม						4.09	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่าลักษณะของเจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ที่พึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.09) โดยแยกตามประเด็น ดังนี้ การบริการที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.24) การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ การทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ การยึดมั่นในความถูกต้อง ซอภธรรม/จริยธรรม การทำงานเป็นทีม ความสามารถ/ทักษะในการสื่อสาร และความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20 4.17 4.12 4.10 4.04 และ 3.88 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ความสนใจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัด
เชียงราย (พืชสวน)

N = 161

ประเด็น	ระดับความสนใจ					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. การผลิตและดูแล							
รักษาพืชสวน							
1) ไม้ผล	0 (0.0)	6 (3.7)	17 (10.6)	72 (44.7)	66 (41.0)	4.23	มากที่สุด
2) ไม้ยืนต้น	1 (0.6)	8 (5.0)	32 (19.8)	79 (49.1)	41 (25.5)	3.94	มาก
3) พืชผัก	0 (0.0)	4 (2.5)	36 (22.4)	67 (41.6)	54 (33.5)	4.06	มาก
4) ไม้ดอกไม้ประดับ	1 (0.6)	7 (4.3)	42 (26.1)	77 (47.9)	34 (21.1)	3.84	มาก
5) พืชสมุนไพร	1 (0.6)	9 (5.6)	36 (22.4)	71 (44.1)	44 (27.3)	3.92	มาก
6) เห็ด	0 (0.0)	4 (2.5)	27 (16.7)	82 (51.0)	48 (29.8)	4.08	มาก
2. การเกษตรทฤษฎี							
ใหม่							
	1 (0.6)	8 (6.8)	32 (19.8)	71 (48.6)	49 (24.2)	3.99	มาก
3. เศรษฐกิจพอเพียง	(0.6)	(5.0)	(19.8)	(44.1)	(30.5)		
ด้านการเกษตร	3	11	43	65	39	3.78	มาก
4. การแปรรูปผลผลิต	(1.9)	(6.8)	(26.7)	(40.4)	(24.2)		
การเกษตร	6	8	38	63	46	3.84	มาก
5. การตลาดสินค้า	(3.7)	(5.0)	(23.6)	(39.1)	(28.6)		
การเกษตร							
เฉลี่ยรวม						3.96	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้ความสนใจต่อหลักสูตร สำหรับการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย (พืชสวน) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.96) โดยแยกตามประเด็น ดังนี้ การผลิตและดูแลรักษาไม้ผลอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.23) การผลิตและดูแลรักษา พืชผัก เศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร การผลิตและดูแลรักษาไม้ยืนต้น การผลิตและดูแลรักษา พืชสมุนไพร การเกษตรทฤษฎีใหม่ การผลิตและดูแลรักษาไม้ดอกไม้ประดับ การตลาดสินค้า เกษตร การแปรรูปผลผลิตเกษตร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.06 3.99 3.94 3.92 3.89 3.84 และ 3.78 ตามลำดับ

นอกจากนี้แล้วยังมี หลักสูตรสำหรับการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้เสนอแนะเพิ่มเติม โดยจัดกลุ่มได้ 5 ด้าน ดังนี้

1. ระบบการผลิต ได้แก่
 - 1) ระบบเกษตรอินทรีย์/วนเกษตร
 - 2) การผลิตและดูแลพืชไร่
2. การขยายพันธุ์พืช
3. ความรู้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ได้แก่
 - 1) โรคและแมลงศัตรูพืช
 - 2) สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
 - 3) การใช้สารชีวภัณฑ์
4. วิทยาการก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว
 - 1) การพัฒนาคุณภาพของผลิตผลพืชสวน
 - 2) วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวพืชสวน
 - 3) การบริหารจัดการผลผลิตพืชสวน
5. การแปรรูปและการเพิ่มมูลค่าผลผลิต
 - 1) เทคนิคการแปรรูปลำไย
 - 2) การจัดดอกไม้สด
 - 3) การกรีดยางพารา/การทำยางแผ่น

และข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ที่สรุปจากแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด พบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) แยกตามภารกิจ ดังนี้

1. ศึกษา วิจัย และพัฒนาด้านวิชาการ เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมพัฒนาพืชสวน การปลูกและการขยายพันธุ์พืชสวน ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และเกษตรกร

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีข้อเสนอแนะให้ศูนย์ฯ ทำการวิจัยร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัด โดยมีแผนงาน/โครงการร่วมกับ สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย

2. ผลิตและขยายพันธุ์พืชสวน เพื่อให้เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์พืชสวนต่าง ๆ และเป็นแหล่งองค์ความรู้ด้านการผลิตพืชสวนในรูปแบบของแปลงเรียนรู้ แปลงสาธิต โรงเรียนเพาะชำ

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีข้อเสนอแนะให้ศูนย์ฯ มีการดำเนินงานโดยเน้นให้เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์พืชสวนพันธุ์ดี ผลิตพันธุ์พืชเศรษฐกิจคุณภาพมาตรฐาน เพื่อเป็นแหล่งขยายพันธุ์พืชสู่เกษตรกร โดยเชื่อมโยงแผนงาน/โครงการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดหาหรือผลิตปัจจัยการผลิต/พันธุ์พืชที่สำคัญให้แก่เกษตรกร หรือเป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายพืชพันธุ์ดีราคายุติธรรม

3. ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านพืชสวน โดยใช้แปลงเรียนรู้ แปลงสาธิต โรงเรียนเพาะชำเป็นสถานที่เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ตามหลักสูตรฝึกอบรมที่ตอบสนองความต้องการแก่เกษตรกรในแต่ละพื้นที่

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีข้อเสนอแนะให้ศูนย์ฯ มีการดำเนินงานโดยเน้นให้เป็นแหล่งเรียนรู้เฉพาะด้านพืชสวนแบบครบวงจร และให้มีการดำเนินงานเชิงรุกโดยเชื่อมโยงแผนงาน/โครงการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อจัดหาปัจจัยการผลิต/พันธุ์พืชที่สำคัญให้แก่เกษตรกรที่ประสงค์ขอรับการสนับสนุน และจัดให้มีการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรในอำเภอต่าง ๆ โดยอาจจัดให้มีหน่วยส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตพืชสวนแก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และเกษตรกร

4. การบริการ ให้บริการเผยแพร่ความรู้ / คำแนะนำเกี่ยวกับพืชสวนในรูปแบบของการจัดนิทรรศการ การบรรยายวิชาการโดยวิทยากร และเอกสารเผยแพร่วิชาการ รวมทั้งให้บริการวิชาการในลักษณะแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีข้อเสนอแนะให้ศูนย์ฯ มีการประสานงานกับสำนักงานเกษตรจังหวัด/เกษตรอำเภอ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และต้องการให้ศูนย์ฯ มีการดำเนินงานร่วมกับนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลมากขึ้น

ในด้านการบริการเผยแพร่ความรู้ / คำแนะนำเกี่ยวกับพืชสวน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต้องการข่าวสารในรูปแบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) และสิ่งพิมพ์รายเดือน

และในด้านการประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้ความเห็นว่า ยังมีการประชาสัมพันธ์น้อย และศูนย์ฯ ควรมีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายการดำเนินงานใน

แต่ละปีงบประมาณ และจัดให้มีการดำเนินงานการให้บริการวิชาการในลักษณะ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้วย

5. การดำเนินงานด้านอื่น ๆ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีข้อเสนอแนะให้ศูนย์ฯ เพิ่มการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ได้แก่ การส่งเสริมด้านเศรษฐกิจพอเพียง การจัดสวนภายในและภายนอกอาคาร และงานวิชาการด้านการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) มีข้อสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัยในครั้งนี้ (1) เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) (3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย จำนวน 161 คน ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านส่งเสริมการเกษตร ประกอบด้วย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่งานการเกษตร และเจ้าหน้าที่งานเคหกิจเกษตร ในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย โดยไม่มีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ได้ทำการรวบรวมข้อมูลทุกข้อมูจากเอกสารต่าง ๆ และข้อมูลปฐมภูมิจากประชากร โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติความถี่ ร้อยละ น้ำหนักคะแนนเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยค่าสูงสุดต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 สภาพพื้นฐานทางสังคม ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 2/3 เป็นเพศชาย และ 1/3 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.1 มีอายุมากกว่า 50 ปี (อายุเฉลี่ย 48.87 ปี) ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 16.8 มีสถานภาพโสด และร้อยละ 5.0 มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี อายุราชการมากกว่า 30 ปี (อายุราชการเฉลี่ยอยู่ที่ 24.61 ปี) ตำแหน่งในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร 80.1 รองลงมาดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานการเกษตร ร้อยละ 14.9 และตำแหน่งเจ้าพนักงานเทคนิคเกษตร ร้อยละ 5.0

1.3.2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ประมาณ 2/3 มีรายได้ประจำอยู่ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท/เดือน (รายได้ประจำเฉลี่ย 27,420.45 บาท/เดือน) ส่วนใหญ่ไม่มีรายได้พิเศษเกี่ยวกับการเกษตร (รายได้พิเศษเกี่ยวกับการเกษตรเฉลี่ย 591.93 บาท/เดือน) ไม่มีรายได้พิเศษอื่น ๆ (รายได้พิเศษอื่น ๆ เฉลี่ย 872.98 บาท/เดือน) และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มากกว่า 1/3 (ร้อยละ 42.9) ไม่มีที่ดินในครอบครองเพื่อการเกษตร (ที่ดินในครอบครองเพื่อการเกษตรเฉลี่ย 8.55 ไร่)

1.3.3 ระยะเวลาที่รู้จักศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรู้จักศูนย์ฯ เฉลี่ย 17.80 ปี โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 37.3 รู้จักศูนย์ฯ มาเป็นเวลามากกว่า 20 ปี ร้อยละ 31.7 รู้จักศูนย์ฯ มาเป็นเวลามากกว่า 11 – 20 ปี

1.3.4 จำนวนการใช้บริการของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มากกว่า 3 ใน 4 ใช้บริการน้อยกว่า 1 ครั้ง/ปี ร้อยละ 19.9 ไม่เคยใช้บริการ และจำนวนการใช้บริการของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เฉลี่ย 0.80 ครั้ง/ปี

1.3.5 กิจกรรมของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เคยเข้าร่วม/ต้องการร่วมกิจกรรม (กรณีไม่เคยใช้บริการ)

พบว่า กิจกรรมที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เคยเข้าร่วม/ต้องการร่วมกิจกรรมเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การใช้สถานที่ประชุม/อบรม/สัมมนาและห้องพัก การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การใช้ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร การรับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต การศึกษาวิจัย และการจัดทำปัจจัยการผลิต

1.3.6 การได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จาก สิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และการประชุม/สัมมนาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ วิทยุกระจายเสียง คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ ผู้ที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมจากศูนย์ฯ การศึกษาดูงานหรือการทัศนศึกษา และการจัดนิทรรศการ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเพื่อนบ้าน และญาติพี่น้อง อยู่ในระดับน้อย

1.3.7 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์ฯ ในระดับมากทุกประเด็น ใน 4 ภารกิจ คือ 1) การศึกษา วิจัย และพัฒนาด้านวิชาการ 2) การผลิต และขยายพันธุ์พืชสวน 3) การถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านพืชสวน 4) การบริการ

1.3.8 ปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มีต่อการให้บริการของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

พบว่า ปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มีต่อการให้บริการของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งปัญหาไม่มีโครงการที่จะเข้ามารับบริการจากศูนย์ฯ การไม่ทราบรูปแบบการให้บริการของศูนย์ฯ และการให้บริการจากศูนย์ฯ ไม่ตรงกับภารกิจที่ทำอยู่ มีความรุนแรงอยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาไม่มีโอกาสที่จะเข้ามารับบริการจากศูนย์ฯ ไม่สะดวกที่จะเดินทางเข้ามารับบริการจากศูนย์ฯ และ ไม่มี ความสนใจที่จะเข้ามารับบริการจากศูนย์ฯ มีความรุนแรงอยู่ในระดับน้อย

1.3.9 ข้อเสนอแนะ

พบว่า ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) แยกตามภารกิจ ดังนี้

1) **ศึกษา วิจัย และพัฒนาด้านวิชาการ** เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมพัฒนาพืชสวน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีข้อเสนอแนะให้ศูนย์ฯ ทำการวิจัยร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย โดยมีโครงการ/แผนงานความร่วมมือในการวิจัยร่วมกัน

2) **ผลิตและขยายพันธุ์พืชสวน** เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีข้อเสนอแนะให้ศูนย์ฯ มีการดำเนินงานโดยเน้นให้เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์พืชสวนพันธุ์ดี ผลิตพันธุ์พืชเศรษฐกิจคุณภาพมาตรฐาน เพื่อเป็นแหล่งขยายพันธุ์พืชสู่เกษตรกร โดยเชื่อมโยงแผนงานโครงการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดหาหรือผลิตปัจจัยการผลิต/พันธุ์พืชที่สำคัญให้แก่เกษตรกร หรือเป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายพืชพันธุ์ดี ราคายุติธรรม

3) **ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านพืชสวน** เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีข้อเสนอแนะให้ศูนย์ฯ มีการดำเนินงานโดยเน้นให้เป็นแหล่งเรียนรู้เฉพาะด้านพืชสวนแบบครบวงจร และให้มีการดำเนินงานเชิงรุกโดยเชื่อมโยงแผนงานโครงการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดหาปัจจัยการผลิต/พันธุ์พืชที่สำคัญให้แก่เกษตรกรที่ประสงค์ขอรับการสนับสนุนด้วย และจัดให้มีการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรในอำเภอต่าง ๆ โดยอาจจัดให้มีหน่วยส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตพืชสวนแก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และเกษตรกร

4) การบริการ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีข้อเสนอแนะให้ศูนย์ฯ มีการประสานงานกับสำนักงานเกษตรจังหวัด/เกษตรอำเภอ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และต้องการให้ศูนย์ฯ มีการดำเนินงานร่วมกับนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลมากขึ้น และต้องการข่าวสารในรูปแบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) และสิ่งพิมพ์รายเดือน

5) การดำเนินงานด้านอื่น ๆ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีข้อเสนอแนะให้ศูนย์ฯ เพิ่มการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ได้แก่ การส่งเสริมด้านเศรษฐกิจพอเพียง การจัดสวน ภายในและภายนอกอาคาร และงานวิชาการด้านการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ได้แก่ (1) ลักษณะของเจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ที่พึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร คือ มีการบริการที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ การทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม/จริยธรรม การทำงานเป็นทีม ความสามารถ/ทักษะในการสื่อสาร และมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก (2) ความสนใจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) มีดังนี้ (2.1) การผลิตและดูแลรักษาพืชสวน ไม้ผล อยู่ในระดับมากที่สุด ไม้ยืนต้น พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ พืชสมุนไพร และเห็ด อยู่ในระดับมาก (2.2) การเกษตรทฤษฎีใหม่ (2.3) เศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร (2.4) การแปรรูปผลผลิตเกษตร และ (2.5) การตลาดสินค้าเกษตร อยู่ในระดับมาก

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 สภาพพื้นฐานทางสังคมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 2/3 เป็นเพศชาย และ 1/3 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.1 มีอายุมากกว่า 50 ปี (อายุเฉลี่ย 48.87 ปี) อายุราชการมากกว่า 30 ปี (อายุราชการเฉลี่ยอยู่ที่ 24.61 ปี) เนื่องจากกรมส่งเสริมการเกษตร ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นหน่วยงานระดับกรม ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ในปี พ.ศ. 2510) เป็นเวลา 43 ปี ข้าราชการในสังกัดส่วนใหญ่จึงมีอายุราชการมากกว่า 30 ปี

และส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจบการศึกษาระดับปริญญาตรี และดำรงตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 80.1 รองลงมาดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานการเกษตร

ร้อยละ 14.9 และตำแหน่งเจ้าพนักงานเทคนิคเกษตร ร้อยละ 5.0 เนื่องจากมติ อ.ก.พ.กรมส่งเสริมการเกษตร 2 กรกฎาคม 2552 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงาน เพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ตำแหน่งประเภทวิชาการต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาตรี เพื่อให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 (กองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมการเกษตร 2553: <http://www.person.doae.go.th/>)

2.2 สภาพเศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ประมาณ 2/3 มีรายได้ประจำอยู่ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท/เดือน (รายได้ประจำเฉลี่ย 27,420.45 บาท/เดือน) และส่วนใหญ่ไม่มีรายได้พิเศษเกี่ยวกับการเกษตร เนื่องจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มากกว่า 1/3 (ร้อยละ 42.9) ไม่มีที่ดินในครอบครองเพื่อการเกษตร (ที่ดินในครอบครองเพื่อการเกษตรเฉลี่ย 8.55 ไร่) นอกจากนี้แล้วเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่ ไม่มีรายได้พิเศษอื่น ๆ (รายได้พิเศษอื่น ๆ เฉลี่ย 872.98 บาท//เดือน)

2.3 ปัจจัยอื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

2.3.1 การได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และการประชุม/สัมมนาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อเสริมสำคัญในกระบวนการสื่อสาร การพัฒนา และการส่งเสริมการเกษตรสามารถใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรให้บังเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ส่วนสื่อโทรทัศน์นั้น เข้าถึงผู้ดูได้ในระยะไกลด้วยเวลาอันรวดเร็ว และในด้านผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และการประชุมสัมมนา เป็นการส่งข่าวสารจากสื่อบุคคลโดยตรงต่อผู้รับข่าวสาร จึงทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรมากจากสื่อเหล่านี้ (จันทนา ทองประยูร 2553:11-8)

รองลงมาเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากวิทยุกระจายเสียง คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ ผู้ที่เคยเข้ารับการศึกษาอบรมจากศูนย์ฯ การศึกษาดูงานหรือการทัศนศึกษา และการจัดนิทรรศการ อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากสื่อวิทยุกระจายเสียง มีเครื่องรับวิทยุที่หาได้ง่าย ราคาถูก แต่ผู้ฟังต้องปรับตัวเข้าหารายการเพื่อรับฟังผู้บรรยาย ซึ่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนมากมีภารกิจ/การปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ของเกษตรกร/ชุมชน จึงไม่สะดวกที่จะปรับตัวเพื่อรับฟังรายการจากสื่อวิทยุกระจายเสียง ส่วนสื่อจากคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต เป็นสื่อที่มีความน่าสนใจสามารถกระตุ้นให้ผู้รับสื่อสนใจเนื้อหาได้ดี มีความทันสมัยในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรบางส่วนยังคงตามไม่ทันสื่อด้านนี้ ประกอบกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต ของหน่วยงานมีจำกัด จึงทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากสื่อนี้ในระดับปานกลาง และในส่วนของสื่อกิจกรรม

การศึกษาดูงานหรือการทัศนศึกษา มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง จึงทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากสื่อนี้ในระดับปานกลาง และในสื่อกิจกรรมการจัดนิทรรศการ เป็นการรับข่าวสารจากสื่อที่ไม่ใช่บุคคลโดยตรง ซึ่งผู้รับสื่อต้องได้เห็น/ฟัง/อ่าน และวิเคราะห์ ข้อมูลข่าวสารเอง จึงทำให้การสื่อซ้ำและไม่ทั่วถึง จึงทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้รับข้อมูล ข่าวสารการเกษตรจากสื่อนี้ในระดับปานกลาง (ณรงค์ สมพงษ์ 2535: 56) และ (พีระชัย พิษชวนชม 2545: 14-18))

ส่วนการได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จากเพื่อนบ้าน และญาติพี่น้อง อยู่ในระดับน้อย เนื่องจากเพื่อนบ้าน และญาติพี่น้อง ส่วนมากจะส่ง สื่อข้อมูลข่าวสารในด้านชีวิตความเป็นอยู่ของแต่ละฝ่ายเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตรได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตร จากเพื่อนบ้าน และญาติพี่น้อง อยู่ในระดับน้อย

2.3.2 ระยะเวลาที่รู้จักศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรู้จักศูนย์ฯ เฉลี่ย 17.80 ปี โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 37.3 รู้จักศูนย์ฯ มาเป็นเวลามากกว่า 20 ปี ร้อยละ 31.7 รู้จักศูนย์ฯ มาเป็นเวลา 11 – 20 ปี เนื่องจากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัด เชียงราย (พืชสวน) ถูกจัดตั้งขึ้นมาเป็นเวลา 37 ปี โดยเริ่มดำเนินการครั้งแรกในปี พ.ศ. 2516 โดยใช้ ชื่อว่า “ศูนย์ขยายพันธุ์ไม้ผลและพืชผัก” ซึ่งเป็นหน่วยงานขึ้น โดยตรงกับสำนักงานเกษตรจังหวัด เชียงราย กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 ศูนย์ ขยายพันธุ์ไม้ผลและพืชผัก ได้รับการอนุมัติจากกรมส่งเสริมการเกษตร ให้เปลี่ยนชื่อหน่วยงานใหม่ เป็น “ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์พืชสวนเชียงราย” สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย กรมส่งเสริม การเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี พ.ศ. 2530 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) ได้กำหนดแผนอัตรากำลัง 3 ปี ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนราชการของกรม ส่งเสริมการเกษตร กล่าวคือ แต่เดิมศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์พืชสวนเชียงราย เป็นหน่วยงานที่ ขึ้น โดยตรงกับสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย ได้ย้ายไปสังกัดส่วนกลางบริหารราชการ โดยขึ้น ตรงกับงานส่งเสริมและผลิตพันธุ์พืชสวน กลุ่มไม้ผล กองส่งเสริมพืชสวน กรมส่งเสริมการเกษตร ปี พ.ศ. 2545 ตามพระราชบัญญัติการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติการ ปรับปรุง กระทรวงทบวง กรม พ.ศ. 2545 กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินการปรับปรุง โครงสร้างการบริหารราชการใหม่ ทำให้ส่วนราชการในสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ได้เปลี่ยนชื่อจาก “ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์พืชสวนเชียงราย” มาเป็น “ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)” สังกัดสำนักส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงและสหกรณ์ จนถึง

ปัจจุบัน จึงทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร รู้จักศูนย์ฯ มาเป็นเวลามากกว่า 20 ปี (ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) 2552: 1)

2.3.3 จำนวนการใช้บริการของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 77.7 ใช้บริการของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) จำนวน 1 – 10 ครั้ง/ปี ร้อยละ 19.9 ไม่เคยใช้บริการ และจำนวนการใช้บริการของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เฉลี่ย 0.80 ครั้ง/ปี เนื่องจากบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรนั้น มีกิจกรรม/การปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ของเกษตรกร/ชุมชน เพื่อให้เกษตรกรได้รับการบริการตรงตามความต้องการ สะดวก รวดเร็ว สามารถวิเคราะห์ คัดเลือกในการกำหนดวิถีการดำรงชีวิต และสามารถพึ่งตนเองได้ยั่งยืน (กรมส่งเสริมการเกษตร 2551: 1) จึงทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรใช้บริการของศูนย์ฯ น้อย โดยเฉลี่ย 0.80 ครั้ง/ปี โดยกิจกรรม/การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่เกี่ยวข้องและเคยใช้บริการของศูนย์ฯ เช่น การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร โดยได้เชิญวิทยากรจากศูนย์ฯ ไปบรรยายในพื้นที่ของเกษตรกร

2.3.4 ปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มีต่อการใช้บริการของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มีต่อการการใช้บริการของศูนย์ฯ มีความรุนแรงในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.66) โดยแยกประเด็นปัญหาและความรุนแรงของปัญหาดังนี้ คือ ไม่มีโครงการที่จะเข้ามารับบริการจากศูนย์ฯ ไม่ทราบรูปแบบการให้บริการของศูนย์ฯ การให้บริการจากศูนย์ฯ ไม่ตรงกับภารกิจที่ทำอยู่ มีความรุนแรงในระดับปานกลาง และไม่มี ความสนใจที่จะเข้ารับบริการจากศูนย์ฯ ไม่มีโอกาสที่จะเข้ารับบริการจากศูนย์ฯ และไม่สะดวกที่จะเดินทางเข้ามารับบริการจากศูนย์ฯ มีความรุนแรงในระดับน้อย เนื่องจากสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) เคยมีโครงการการดำเนินงานร่วมกัน เช่น โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยศูนย์ฯ ได้ผลิตพันธุ์ไม้สนับสนุนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ให้มีแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการแก่เด็กนักเรียนในโครงการ โดยมีสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย ทำหน้าที่ประสานการผลิต การจัดส่งพันธุ์ไม้ และการจัดทำแปลงผลิตพืชในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน (ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) 2552: 16) แต่ในปัจจุบัน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553) ไม่มีโครงการดังกล่าวให้

ศูนย์ฯ ดำเนินการแล้ว จึงทำให้การดำเนินงาน/โครงการร่วมกันของสำนักงานเกษตรจังหวัด เชียงราย และศูนย์ฯ ลดน้อยลง

2.4 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริม และพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์ฯ ในระดับมากทุกประเด็น ใน 4 ภารกิจ คือ 1) การศึกษา วิจัย และพัฒนาด้านวิชาการ 2) การผลิตและขยายพันธุ์พืชสวน 3) การถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านพืชสวน 4) การบริการ เนื่องจาก การดำเนินงานของศูนย์ฯ เป็นไปตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ กำหนดแนวทางการดำเนินงานตามภารกิจหลักศูนย์ปฏิบัติการกรมส่งเสริมการเกษตร 4 ภารกิจ คือ การศึกษา/วิจัยและพัฒนา, การผลิต/ขยาย, การถ่ายทอดความรู้ และการบริการ (กรมส่งเสริมการเกษตร 2552: 6 - 8)

2.5 ลักษณะของเจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ที่พึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร คือ มีการบริการที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ การทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ การยึดมั่นในความถูกต้อง ชอบธรรม/จริยธรรม การทำงานเป็นทีม ความสามารถ/ทักษะในการสื่อสาร และมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เคย/ต้องการเข้าร่วม กิจกรรมของศูนย์ฯ ด้านการบริการการใช้สถานที่ประชุม, อบรม, สัมมนาและห้องพัก (ร้อยละ 70.8) การฝึกอบรม (ร้อยละ 69.6) การศึกษาดูงาน (ร้อยละ 59.0) ใช้ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร ร้อยละ 42.9 การรับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ร้อยละ 42.2 การศึกษาวิจัย ร้อยละ 18.0 การจัดทำปัจจัยการผลิต ร้อยละ 11.8 จึงทำให้ลักษณะของเจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ที่พึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีการบริการที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด และมีการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ การทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม/จริยธรรม การทำงานเป็นทีม มีความสามารถ/ทักษะในการสื่อสาร และมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก รองลงมาตามลำดับ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากการศึกษาพบว่า ระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรู้จักศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) เฉลี่ย 17.80 ปี แต่จำนวนการใช้บริการจากศูนย์ฯ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย ยังมีน้อย (ร้อยละ 77.7 ใช้บริการ 1 – 10 ครั้ง/ปี) และปัญหาในการใช้บริการจากศูนย์ฯ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งได้แก่ ไม่มีโครงการที่จะเข้ามาใช้บริการจากศูนย์ฯ ปัญหาการไม่ทราบรูปแบบการ

ให้บริการของศูนย์ฯ และการให้บริการจากศูนย์ฯ ไม่ตรงกับภารกิจที่ทำอยู่ และปัญหาไม่มีโอกาสที่จะเข้ารับบริการจากศูนย์ฯ ไม่สะดวกที่จะเดินทางเข้ามาใช้บริการจากศูนย์ฯ และไม่มี ความสนใจที่จะเข้ารับบริการจากศูนย์ฯ มีความรุนแรงอยู่ในระดับน้อย

ดังนั้นหากกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด ของสำนักงาน เกษตรจังหวัดเชียงราย และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ต้องการให้เกิดการบูรณาการทำงานส่งเสริมการเกษตรร่วมกันอย่างจริงจังแล้ว ควรมีโครงการ ดำเนินงานร่วมกัน ดังนี้

1) ควรสนับสนุนโครงการที่เคยดำเนินงานร่วมกันของสำนักงาน

เกษตรจังหวัดเชียงราย และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) เช่น โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารี โดยให้ศูนย์ฯ ดำเนินการผลิตพันธุ์ไม้สนับสนุน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ให้มีแหล่ง ผลิตพืชอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการแก่เด็กนักเรียนในโครงการ พร้อมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยี การผลิตและการจัดการผลผลิตพืชอาหาร โดยมีสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย ทำหน้าที่ประสาน การผลิต การจัดส่งพันธุ์ไม้ และการจัดทำแปลงผลิตพืชในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

2) ควรมีโครงการความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกันของสำนักงาน

เกษตรจังหวัดเชียงราย และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) เช่น

(1) โครงการพัฒนาอาชีพเกษตรกร โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย สามารถนำเกษตรกรมาเข้ารับการศึกษาอบรมอาชีพการเกษตร หรือทัศนศึกษาดูงาน รวมทั้งการฝึก ทักษะการใช้เทคโนโลยีการเกษตรจากแปลงเรียนรู้/แปลงสาธิตได้ตามความต้องการของเกษตรกร

(2) โครงการส่งเสริมและพัฒนากิจการผลิตพืช โดยศูนย์ฯ มีแปลงรวบรวม พันธุ์พืชสวนที่สามารถผลิตและขยายพันธุ์ เพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจการผลิตพืชให้แก่เกษตรกรได้

(3) โครงการจัดการความรู้ตามระบบส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ ใน เวทีสัมมนาเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการเกษตรระดับจังหวัด (Provincial Workshop, PW) ควรจัดให้มี กิจกรรมการถ่ายทอดความรู้และเพิ่มทักษะการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ให้แก่เจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตร โดยใช้วิทยากรและสถานที่ประชุม/สัมมนาของศูนย์ฯ ซึ่งมีความพร้อมทั้ง อาคารสถานที่ฝึกอบรมและแปลงสาธิตการใช้เทคโนโลยีการเกษตร

ซึ่งสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย ควรส่งเสริมการเรียนรู้และการทำงาน ร่วมกันของเจ้าหน้าที่ในสังกัดและหน่วยงานอื่น ๆ รวมทั้งศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ให้มากยิ่งขึ้น

และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ควรปรับแนวทางการดำเนินงานตามภารกิจ ดังนี้

(1) การศึกษา วิจัย และพัฒนาด้านวิชาการ เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมพัฒนาพืชสวน การปลูกและการขยายพันธุ์พืชสวน ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และเกษตรกร

ศูนย์ฯ ควรจัดทำแผนงาน/โครงการวิจัยของหน่วยงาน และ โครงการวิจัยร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ สถาบันการศึกษาต่าง ๆ

(2) การผลิตและขยายพันธุ์พืชสวน เพื่อให้เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์พืชสวนต่าง ๆ และเป็นแหล่งองค์ความรู้ด้านการผลิตพืชสวนในรูปแบบของแปลงเรียนรู้ แปลงสาธิต โรงเรียนเพาะชำ

- ศูนย์ฯ ควรประสานงานด้านการรับรองพันธุ์พืช จากกรมวิชาการเกษตร เพื่อตรวจสอบและรวบรวมพันธุ์พืชสวนพันธุ์ดี

- ศูนย์ฯ ควรเชื่อมโยงแผนงานกับสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดหาหรือผลิตปัจจัยการผลิต/พันธุ์พืชที่สำคัญให้แก่เกษตรกร

(3) การถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านพืชสวน โดยใช้แปลงเรียนรู้ แปลงสาธิต โรงเรียนเพาะชำเป็นสถานที่เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ตามหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพที่ตอบสนองความต้องการแก่เกษตรกรในแต่ละพื้นที่

- ศูนย์ฯ ควรเชื่อมโยงแผนงาน/โครงการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อจัดฝึกอบรมอาชีพการเกษตรและจัดหาปัจจัยการผลิต/พันธุ์พืชที่สำคัญให้แก่เกษตรกรที่ประสงค์ขอรับการสนับสนุน เพื่อให้เกษตรกรได้รับการบริการตรงตามความต้องการ สะดวก รวดเร็ว และสามารถคิดวิเคราะห์ ตัดสินในการกำหนดวิธีการดำรงชีวิต โดยพึ่งตนเองได้ยั่งยืน ซึ่งเป็นเป้าหมายของทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการในสังกัด ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

- ศูนย์ฯ ควรเชื่อมโยงเครือข่ายวิชาการและผู้นำเกษตรกร เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร เช่น ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สถานีพัฒนาที่ดินเชียงราย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรที่สูงเชียงราย (วาวิ) ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงเชียงราย วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) จังหวัดลำพูน ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (ผึ้ง) จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์บริหารศัตรูพืช จังหวัดเชียงใหม่ และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น

(4) การบริการ ให้บริการเผยแพร่ความรู้ / คำแนะนำเกี่ยวกับพืชสวนในรูปแบบของการจัดนิทรรศการ การบรรยายวิชาการโดยวิทยากร และเอกสารเผยแพร่วิชาการ รวมทั้งให้บริการวิชาการในลักษณะแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

- ศูนย์ฯ ควรมีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายการดำเนินงานในแต่ละปีงบประมาณ
- ศูนย์ฯ ควรมีการประสานงานกับสำนักงานเกษตรจังหวัด/เกษตรอำเภอ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้การบริการมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และตรงตามความต้องการของผู้รับบริการ

- ศูนย์ฯ ควรเพิ่มจุดเด่นในการให้บริการวิชาการ ในลักษณะแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

3.1.2 จากการศึกษาพบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จากสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และการประชุม/สัมมนา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ วิทยุกระจายเสียง คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ ผู้ที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมจากศูนย์ฯ การศึกษาดูงานหรือการทัศนศึกษา และการจัดนิทรรศการ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเพื่อนบ้าน และญาติพี่น้อง อยู่ในระดับน้อย

ดังนั้นหากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) หรือหน่วยงานต่าง ๆ ต้องการประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ข่าว ไปสู่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรแล้ว ควรเน้นไปที่สื่อสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และการประชุม/สัมมนา หรืออาจเลือกใช้สื่อที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรรองลงมาได้

3.2 ข้อเสนอแนะในวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำการวิจัยความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ในจังหวัดอื่น ๆ ที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ฯ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับการวิจัยครั้งนี้

3.2.2 ควรเปลี่ยนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) จากการใช้แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรแบบรายบุคคล เป็นการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายจากการแลกเปลี่ยนหรือแสดงความคิดเห็นร่วมกันของผู้ถูกสัมภาษณ์

3.2.3 ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับสื่อที่เหมาะสมกับการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านพืชสวน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อให้เหมาะสมในการถ่ายทอดความรู้ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กังสดาล ชัยยศ (2537) “ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดอุตรธานีและจังหวัดเลย ที่มีผลต่องานเกษตรสัมพันธ์” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
- เกริกฤทธิ์ วงศ์ดาว (2543) “ความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลต่อการดำเนินงานโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- กรมส่งเสริมการเกษตร (2551) *ระบบส่งเสริมการเกษตร* กรุงเทพมหานคร กรมส่งเสริมการเกษตร
- กรมส่งเสริมการเกษตร (2552) *แนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการกรมส่งเสริมการเกษตร* กรุงเทพมหานคร กรมส่งเสริมการเกษตร
- กองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมการเกษตร (2553) “หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ” สารระสังเขปออนไลน์ ค้นคืนวันที่ 14 กรกฎาคม 2553 จาก <http://www.person.doae.go.th/>
- กองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมการเกษตร (2553) “โครงสร้างและหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่ง กรมส่งเสริมการเกษตร” สารระสังเขปออนไลน์ ค้นคืนวันที่ 14 กรกฎาคม 2553 จาก <http://www.person.doae.go.th/duty.htm>
- คณะทำงานโครงการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรเฉพาะด้าน (2550) *รวมหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพการเกษตร* กรุงเทพมหานคร กรมส่งเสริมการเกษตร
- จันทนา ทองประยูร (2553) “การสร้างสรรคและการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ทางการส่งเสริมการเกษตร” ใน เอกสารการสอนชุดวิชา การสื่อสารเพื่อการพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร หน่วยที่ 11 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์

- จุมพล นิภาเกษม (2536) “ความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลต่อการดำเนินงานโครงการปรับปรุงระบบแผนและพัฒนาเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ออนไลน์) จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>
- ฉรงค์ สมพงษ์ (2535) *สื่อเพื่องานส่งเสริมเกษตร* ๖ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- ทองเกียรติ เจริญวงศ์เพชร (2545) “ความคิดเห็นของพนักงานบริษัท กระเบื้องหลังคาซีแพค จำกัด ต่อการติดต่อสื่อสารภายในบริษัท” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ทรงกรด ภูทอง (2545) “ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของราษฎรท้องถิ่นต่อการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า อ่างเก็บน้ำบางพระ จังหวัดชลบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารทรัพยากรป่าไม้) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ประนอม โคตัน (2533) “ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่มีต่อโครงการปรับปรุงระบบแผนและพัฒนาเกษตรกร” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ปัญญา พันธุ์ศรีศักดิ์ (2541) “ความรู้การปฏิบัติงานและความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ออนไลน์) สาระสังเขป คั่นคืนวันที่ 11 กรกฎาคม 2553 จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>
- ปริมาณ ปั้นลี (2542) “ความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลต่อการดำเนินงานโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกรในจังหวัดกำแพงเพชร” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ปรารธนา ศศสุข (2530) “ความคิดเห็นของผู้บริหารด้านการเกษตรระดับภูมิภาคของกรมส่งเสริมการเกษตรต่อกรอบนโยบายการส่งเสริมการเกษตร ช่วงปี พ.ศ. 2530 – 2534” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- ปรีชา ดวงศศิธร (2532) “ความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการของสำนักงานเกษตรจังหวัดในภาคตะวันตกของประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- พรรณวดี สายสวรรค์ (2537) “ความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลในเขตชลประทานต่อโครงการปรับระบบการเกษตร จังหวัดชัยนาท” วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- พีระชัย พิศขวนชม (2545) “การรับสื่อภาคการเกษตรของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- พงษ์เชียร พันธุ์พิพัฒน์ไพบูลย์ (2547) “ความคิดเห็นของหัวหน้าสถานีอนามัยในจังหวัดชุมพรเกี่ยวกับงบประมาณหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ปีงบประมาณ 2546” วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารสาธารณสุข) สาขาวิชาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช (ออนไลน์) สาระสังเขป ค้นคืนวันที่ 27 สิงหาคม 2552 จาก <http://www.odi.stou.ac.th/body/PonPun/fullText.htm>
- ระรื่นจิต ถ้ำเลิศ (2549) “ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการใช้ประโยชน์จากสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตร” วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (ออนไลน์) สาระสังเขป ค้นคืนวันที่ 7 กรกฎาคม 2553 จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>
- ราชบัณฑิตยสถาน (2546) *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546* กรุงเทพมหานคร นานมีบุ๊คส์
- วิชัย ศรีโพธิ์งาม (2544) “ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลต่อการดำเนินงานของศูนย์ในจังหวัดเชียงใหม่” การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ออนไลน์) สาระสังเขป ค้นคืนวันที่ 25 สิงหาคม 2552 จาก http://library.cmu.ac.th/digital_collection/theses/detail.php?id=8631&word=ความคิดเห็น
- ไวรัส เขียมบรรจง (2522) *จิตวิทยาสังคม* กรุงเทพมหานคร วิทยาลัยครูพระนคร

- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) (2552) “รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2552” เชียงราย ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) (2552)
- สุกรีพิ พิพิธกุล (2542) “ความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนต่อบทบาทและการดำเนินงานของสำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ออนไลน์) สาระสังเขป ค้นคืนวันที่ 11 กรกฎาคม 2553 จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>
- สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ วาณิช (2542) *จิตวิทยาเพื่อความสุขในการดำรงชีวิต* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- ส่วนพัฒนางานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี (2552) *สรุปการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของสำนักงานเกษตรอำเภอ (เกษตรตำบล) ปัจจุบัน* สาระสังเขปออนไลน์ ค้นคืนวันที่ 8 ตุลาคม 2552 จาก http://atsc.doae.go.th/kaset_tumbon/nvsjob.doc
- สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย (2553) “โครงสร้างอัตรากำลัง” สาระสังเขปออนไลน์ ค้นคืนวันที่ 14 กรกฎาคม 2553 <http://www.chiangrai.doae.go.th/>
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย (2553) *ข้อมูลเศรษฐกิจการค้าจังหวัดเชียงราย ปี 2553* สาระสังเขปออนไลน์ ค้นคืนวันที่ 14 กรกฎาคม 2553 จาก <http://www.moc.go.th/opscenter/cr/crweb/Economic%20Conditions.html>
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book อ้างถึงใน เกริกฤทธิ์วงศ์ดาว (2543) “ความคิดเห็นของเกษตรตำบลต่อการดำเนินงาน โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- Oskamp (1977) *Attitudes and Opinions*. New Jersey: Prentice-Hall Inc. อ้างถึงใน พงษ์เกียรติพันธ์พิพัฒน์ ไพบูลย์ (2547) “ความคิดเห็นของหัวหน้าสถานีอนามัยในจังหวัดชุมพรเกี่ยวกับงบประมาณหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ปีงบประมาณ 2546” วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารสาธารณสุข) สาขาวิชาสาธารณสุขภาพ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมราชา (ออนไลน์) สาระสังเขป ค้นคืนวันที่ 27 สิงหาคม 2552 จาก <http://www.odi.stou.ac.th/body/PonPun/fullText.htm>

Remmers, H.H., H.L. Gage and J. Francis Rummel. (1965). *Practical Introduction to Measurement and Evaluation*. 2nd ed. New York: Harper & Row อ้างถึงใน พงษ์เชียรพันธ์ พิพัฒน์ไพบูลย์ (2547) “ความคิดเห็นของหัวหน้าสถานีอนามัยในจังหวัดชุมพรเกี่ยวกับงบประมาณหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ปีงบประมาณ 2546” วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารสาธารณสุข) สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมราชา (ออนไลน์) สาระสังเขป ค้นคืนวันที่ 27 สิงหาคม 2552 จาก <http://www.odi.stou.ac.th/body/PonPun/fullText.htm>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

8. แหล่งและระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารเกษตร

เกณฑ์การตอบ : แบบสอบถามส่วนนี้เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องใดช่องหนึ่งของ 5 ระดับ ตามความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้
5 หมายถึง มากที่สุด, 4 หมายถึง มาก, 3 หมายถึง ปานกลาง, 2 หมายถึง น้อย, 1 หมายถึง น้อยที่สุด

แหล่งข้อมูลข่าวสาร	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร				
	5	4	3	2	1
1. สื่อสารมวลชน					
1.1 สิ่งพิมพ์					
1.2 วิทยุกระจายเสียง					
1.3 โทรทัศน์					
1.4 คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต					
1.5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
2. สื่อบุคคล					
2.1 เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ					
2.2 ผู้บังคับบัญชา					
2.3 เพื่อนร่วมงาน					
2.4 เพื่อนบ้าน					
2.5ญาติพี่น้อง					
2.6 ผู้ที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมจากศูนย์ฯ					
2.7 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
3. สื่อกิจกรรม					
3.1 การศึกษาดูงานหรือการทัศนศึกษา					
3.2 การจัดนิทรรศการ					
3.3 การประชุม/สัมมนา					
3.4 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
4. อื่น ๆ ระบุ.....					

1.2 คำถามเกี่ยวกับศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)

1. ท่านรู้จักศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) หรือไม่
 รู้จัก เป็นเวลา ปีมาแล้ว ไม่รู้จัก (ข้ามไปทำตอนที่ 2)

2. ท่านเคยใช้บริการของศูนย์ฯ หรือไม่
 ไม่เคย (โปรดเลือกกิจกรรมการบริการของศูนย์ฯ ในข้อ 3 ที่ท่านต้องการเข้าร่วมเมื่อมีโอกาส)
 เคย.....ครั้งต่อปี
3. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมหรือต้องการร่วมกิจกรรม (กรณีไม่เคยใช้บริการ) กับศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - การศึกษาวิจัย
 - การจัดทำปัจจัยการผลิต
 - การฝึกอบรม
 - การศึกษาดูงาน
 - การใช้สถานที่ประชุม, อบรม, สัมมนาและห้องพัก
 - การรับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต
 - ใช้ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร
 - อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความคิดเห็น โดย 5 = เห็นด้วยมากที่สุด, 4 = เห็นด้วยมาก, 3 = เห็นด้วยน้อย และ 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

การดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย (พืชสวน)	ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์ฯ					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. การศึกษาวิจัยและพัฒนาด้านวิชาการ						
1.1 การศึกษาวิจัย ทดสอบ เพื่อพัฒนางานด้านพืชสวน						
1.2 การวิจัยร่วมกับหน่วยงานภายในกรมส่งเสริมการเกษตร						
1.3 การวิจัยร่วมกับหน่วยงานภายนอกกรมส่งเสริมการเกษตร						
1.4 การจัดทำองค์ความรู้จากกการวิจัยด้านพืชสวน						
1.5 การรวบรวมองค์ความรู้เทคโนโลยีด้านพืชสวน						
1.6 การเผยแพร่ผลการวิจัย						
1.7 หัวข้อ/เรื่องที่ต้องการให้ศูนย์ฯ ทำการวิจัย(ระบุ).....						
2. การผลิตและขยายพันธุ์พืชสวน						
2.1 แปลงเรียนรู้/แปลงสาธิต						
(1) สามารถใช้ประกอบการฝึกอบรมได้						
(2) ช่วยเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาที่ฝึกอบรมได้						
(3) สามารถนำตัวอย่างจากแปลง/จุดเรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในงานของท่านได้						
2.2 โรงเรียนเพาะชำ						
(1) การจัดการภายในโรงเรียนที่มีคุณภาพ						

การดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัด เรียงราย (พืชสวน)	ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์ฯ					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
2.3 การจัดทำบัญชีการผลิต (การผลิตพืชพันธุ์)						
(1) การวางแผนการผลิตเพื่อสนับสนุนเกษตรกร						
(2) บัญชีการผลิตมีคุณภาพ						
3. การถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านพืชสวน						
3.1 การสาธิตการใช้เทคโนโลยีการเกษตร						
3.2 การฝึกอบรมให้ความรู้เทคโนโลยีด้านพืชสวน						
3.3 การฝึกงานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีด้านพืชสวน						
3.4 การจัดสถานที่สำหรับการศึกษาดูงาน						
3.5 วิทยากรถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านพืชสวน						
4. การบริการ						
4.1 การเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการเกษตร						
4.2 สถานที่สำหรับการประชุม, อบรม, สัมมนา รวมห้องพัก						
4.3 การสนับสนุนปัจจัยการผลิต						
4.4 การให้คำแนะนำทางวิชาการ						
4.5 การจัดนิทรรศการทางวิชาการ						

การดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย (พืชสวน)	ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์ฯ					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
4.6 การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร						
4.7 การเผยแพร่เอกสารวิชาการทางการเกษตร						
4.8 เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร						
4.9 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						
5. ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่ของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) ควรมีลักษณะอย่างไร จึงจะได้รับความเชื่อถือในการให้บริการทางวิชาการแก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร						
5.1 มีการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์						
5.2 มีการบริการที่ดี						
5.3 มีการส่งเสริมความรู้ความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ						
5.4 มีการยึดมั่นในความถูกต้องของบรรณ/จริยธรรม						
5.5 มีการทำงานเป็นทีม						
5.6 มีความสามารถ/ทักษะในการสื่อสาร						
5.7 มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์						

การดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย (พืชสวน)	ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์ฯ					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
5.8 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการ ผลิตและการจัดการพืชสวน						
5.9 อื่นๆ (โปรดระบุ).....						
6. หากศูนย์ฯ มีการจัดฝึกอบรมให้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ท่านมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรต่างๆ ดังนี้						
6.1 การผลิตและดูแลรักษาพืชสวน						
1) ไม้ผล						
2) ไม้ยืนต้น						
3) พืชผัก						
4) ไม้ดอกไม้ประดับ						
5) พืชสมุนไพร						
6) เห็ด						
7) อื่นๆ (โปรดระบุ).....						
6.2 การเกษตรทฤษฎีใหม่						
6.3 เศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร						
6.4 การแปรรูปผลผลิตเกษตร						
6.5 การตลาดสินค้าเกษตร						

การดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย (พืชสวน)	ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์ ฯ					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
6.6 อื่น ๆ (ไปกระดาษ).....						
7. ทำนุบำรุงการให้ศูนย์ ฯ เพิ่มการให้บริการด้านใดอีกบ้าง (ระบุ)						
7.1.....						
7.2.....						
7.3.....						
7.4.....						

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการค้าใน การเกษตรและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน)
 เขตกทำไม่ได้ที่ไม่เคยเข้ารับบริการจากศูนย์ฯ โปรดให้ความคิดเห็นตามประเด็นปัญหาที่คิดว่าจะเกิดขึ้น ในทุก ๆ ประเด็น
 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องประเด็นปัญหาและระดับความรุนแรงของปัญหา โดย 5 = รุนแรงมากที่สุด, 4 = รุนแรงมาก, 3 = รุนแรงปานกลาง, 2 =
 รุนแรงน้อย และ 1 = รุนแรงน้อยที่สุด

ประเด็น ที่มี ปัญหา	รายละเอียดประเด็นปัญหา	ระดับความรุนแรงของปัญหา					แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
	1. ไม่ทราบรูปแบบการให้บริการของศูนย์ฯ						
	2. ไม่มีโอกาสที่จะเข้ารับบริการจากศูนย์ฯ						
	3. ไม่สะดวกที่จะเดินทางเข้ามาใช้บริการจากศูนย์ฯ						
	4. ไม่มีโครงการที่จะเข้ารับบริการจากศูนย์ฯ						
	5. ไม่มีความสนใจที่จะเข้ารับบริการจากศูนย์ฯ						
	6. การให้บริการจากศูนย์ฯ ไม่ตรงกับภารกิจที่ทำอยู่						
	7. อื่นๆ (โปรดระบุ)						
	7.1.....						
	7.2.....						

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวกิตติภรณ์ กำแพงแก้ว
วัน เดือน ปีเกิด	19 ธันวาคม 2524
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
ประวัติการศึกษา	วทบ. (เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2547
สถานที่ทำงาน	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเชียงราย (พืชสวน) อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
ตำแหน่ง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ